VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ — SOUTH BOSTON, MASS., BIRŽELIO JUNE 10 D., 1930 M., Nr. 45. — KAINA 5 CENTAI

DIDELIS POTVYNIS KAUNE

Gegužės 15 d. dėl smarkaus ir audringo lietaus, visą dieną lijusios, Kaune gatvės ir šalygatviai buvo apsemti ir vanduo veržėsi į rūsius.

Ugniagesiai, policija ir kareiviai gelbėjo gyventojams pabėgti į sausumą.

Laisvės Aleja, Duonelaičio, Gedimino ir kitos gatvės buvo taip apsemtos, kad laiveliais buvo galima plaukioti.

Aleksote dalis kalno nuslinko ir užvertė kai kur Veiverių gatvės grindinį.

Namams grėsė didelis pavojus. Cementinės tvoros pastatytos namų kiemuose prie kalno neišlaikė žemės spaudimo ir skilo.

Šančiuose vanduo apsėmė Transporto rinktinės kanceleriją ir sandėlius.

Iš viso mieste kovojo su vandeniu lig 12 val. nakties arti 60 civilių ir 250 karių ugniagesių. Žmonės grįžo namo apie 12 val. vidunaktį.

Įvykęs potvynis paliko [illegible] Lietus ir rytojaus dieną lijo.

Nuostoliai dideli.

Namų savininkai labai pasipiktinę dėl blogos kanalizacijos ir vandentiekio.

Vienas ūkininkas patekęs Laisvės Alėjon pasakė, kad "ant Kauno nukrito debesis."

Praėjus audrai ir sumažėjus potvyniui žmonės gatvėse rankiojo vandens išnešiotus daiktus.

SEPTYNI PRIEŠ PENKIS UŽ SHARKEY

Jack Sharkey ir Schmeling pranašauja, kad kumštynės birželio 12 d., Yankee Stadiume, New Yorke iš 15 round'ų baigsis knockoutu.

Sharkey tikisi laimėti tarpe pirmo ir septinto roundo, o Schmeling sako, kad jis paguldysiąs Amerikos čampioną tarpe devinto ir penkiolikto roundo.

Tikisi, kad bus 80,000 publikos.

Ekspertai septyni prieš penkis už Sharkey.

Kumštynės būsią įdomios. Mūsų nuomone, kad Sharkey laimėtų. Gal ir klaidingai, bet mes patariame nuo "betų" susilaikti.

PLEČKAITININKŲ LAIKRAŠČIUS PLATINA LENKAI

UŽ ŠV. TĖVO ŠMEIŽIMĄ GAVO 5 MĖN. KALĖJIMO

Roma, Italija. — Šiomis dienomis Milano teismas nuteisė tulą krautuvininką už šv. Tėvo šmeižimą.

Teismas tą padarė pasiremdamas Vatikano—Italijos pasirašyta sutartim.

Šmeižikas gavo 5 mėn. kalėjimo ir $50 pabaudos.

ORLAIVIO KATASTROFA LIETUVOJE

KAUNAS. — Šeštadienį, gegužės mėn. 24 d., įvyko orlaivio katastrofa, kurios auka jaunas 24 m. amžiaus aviacijos puskarininkis Vladas Ačas. Leitenantui Kavaliauskui pavyko laimingai išsigelbėti su parašiutu.

KAUNAS. — Dabar jau galutinai nustatyta, kad, bent ties Alytaus baru, plečkaitininkų laikraščius permesti į Lietuvos pusę padeda lenkų kareiviai.

Gegužės 13 d. į šiapus administracijos linijos literatūrą mėčiusį plečkaitininką Stasį Dainauską lydėjo Puvočių lenkų stražnicos kapralas Przecholskis ir tos pačios stražnicos du kareiviai. Gegužės 14 d. tie patys asmenys, grįždami iš Puvočių, ties Trasnikų kaimu, vėl į šiapus linijos permetė ryšulį laikraščių ir brošiūrų.

Dainauskas yra pats "Pirmyn" redaktorius. Kapralas Przecholskis, eidamas padėti Dainauskui, kartais persirengia civiliniais rūbais.

VILNIJOJ EKONOMIŠKA BŪKLĖ APVERKTINA

Tą parodė prekybos ir pramonės rūmai!

VILNIUS. — "Dziennik Wilenski" praneša, kad šiomis dienomis Vilniuj įvyko metinis prekybos ir pramonės rūmų susirinkimas. Didelio susidomėjimo sukėlė rūmų biuro pranešimas apie ekonomin padėtį Lenkijos šiaurės rytų žemėse" 1929 m. Pranešime, kuriame visapusiškai charakteriuojamas ūkio stovis, konstatuojama, kad ekonomiška padėtis tiesiog apverktina. Tai įrodoma gausiais statistiniais duomenimis.

KUN. DR. F. KEMĖŠIS

L. D. S. įsteigėjas, pirmutinis "Darbininko" redaktorius, dvasios vadas ir garbės narys. Jis buvo uolus mūsų išeivijos auklėtojas ir organizatorius. Dabar jis yra docentu Dotnavos Žemės Ūkio Akademijoj, Lietuvoje. Sukaktuvių proga, sveikiname!

PROF. A. VOLDEMARAS GARBĖS TEISMAN

KAUNAS.—"L. A." praneša, kad dėl pasirodžiusių vietos ir užsienių spaudoj p. Voldemaro pasikalbėjimų. Rašo:

"Tuose jo pareiškimuose spaudai pasitaiko dalykų, kurie žemina ne tik tautininkų sąjungos vardą, bet įžeidžia ir pačią Lietuvos valstybę.

"Atsižvelgdama į tai, kad toks prof. Voldemaro veikimas yra absoliučiai nesuderinamas su padoraus tautininko garbe, Lietuvių tautininkų sąjungos centro valdyba nutarė prof. Voldemaro veikimą išaiškinti ir iš to išvadas padaryti skubotai pavesti Tautininkų sąjungos garbės teismui."

Ši žinutė tilpo gegužės 23 d. laidoje.

Geg. 24 d. Associated Press pranešė iš Kauno, kad prof. A. Voldemaras areštuotas ir kaltinamas už "aukšto laipsnio valstybės išdavystę."

Šių žinių Lietuvos vyriausybė per atstovybę neužginčijo nei nepatvirtino. Tad ir negalime pasakyti ar tilpusios žinios spaudoje apie p. Voldemaro aretšavimą teisingos ar ne?

Iš tų žinių kl jau esame gavę, spėjame, kad p. Voldemaras nenusigando nė garbės teismo ir tęsė savo opozicinę politiką. Toji jo politika ir galėjo tautininkų valdžią priversti griebtis p. Lapėno pasiūlytų priemonių p. Voldemarą "sudrausti."

Spėliojimus sustiprina dar ir tas, kad tautininkų valdžios oficiozas atsisakė paskelbti p. Voldemaro kitą polemišką raštą.

"L. A." redakcija gegužės 24 d. laidoje šiaip atsakė:

"*Prof. V[illegible]arui.* Va[illegible] Jūsų rašto, kuriame polemizuojate su p. Lapėnu, 'Lietuvos Aide' paskelbti negalime. Tame Jūsų rašte nėra iškeltų įdomesnių politinės reikšmės faktų, o siaura asmeniško pobūdžio polemika negali būti ir Jums patiems naudinga, nes ji gali vesti prie įvairių dalykų kėlimo aikštėn. Šitokiose sąlygose manome bus naudingiau Jūsų paskutiniojo rašto neskelbti."

Vadinasi tautininkai bijosi iškelti aikštėn tokių dalykų, kurie "negali būti ir Jums (p. Voldemarui. Red.) patiems naudinga."

Suprantama, tie dalykai nebūtų naudingi ne tik p. Voldemarui, bet ir visai tautininkų partijai.

Bet visuomenė turi reikalauti, kad tautininkų valdžia neskirstytų Lietuvos piliečių į sūnus ir posūnius.

RYGOJ 6,817 LIETUVIŲ

Paskutiniais surašinėjimo daviniais Rygoj iš 377,917 gyventojų 227,849 arba 60% sudaro latviai. Toliau eina vokiečiai — 44,105, žydai — 42,328, rusai — 29,696, lenkai — 16,574, lietuviai — 6,817, gudai—4,751, estai—2,443 ir kiti 3,361. Lietuvių skaičius Rygoj palyginti su 1925 m. surašinėjimu, sumažėjo 930 žmonėmis. Lietuvių tarpe — 4,649 Lietuvos piliečiai.

PROTESTO DEMONSTRACIJA PRIEŠ LENKUS IR "PRIEDAS"

L. D. S. 15-KOS METŲ SUKAKTUVĖS

Šiandie sueina lygiai 15 metų nuo LDS. organizacijos įsteigimo.

Šias sukaktuves minime be triukšmingų šūkių, bet tik rimtu priminimu įvykio 15 metų atgal.

Reikšmingesnis sukaktuvių paminėjimas įvyks rudenį, jubiliejinio seimo metu.

Tuomet bus išleistas padidintas "Darbininko" numeris. Vėliau jubilejinis kalendorius.

Pradėdami šešioliktus organizacijos gyvavimo metus padvigubinkime savo darbuotę organizacijos labui.

Uoliau imkimės platinti organą "Darbininką."

Valio LDS. ir jos organas "Darbininkas!"

LDS. Raštinė

VILNIEČIŲ AUKOS NEPRIKLAUSOMYBĖS BAŽNYČIAI

Vilnius. — "Vilniaus Rytojus" pradėjo skelbti sąrašus, paaukojusių Kaune statomai Prisikėlimo bažnyčiai. Paskutiniame numery yra sąrašas Kabelių sodžiaus gyventojų, kurie paaukojo 35 zlotus 40 skatikų.

KAUNAS.—Visoj Lietuvoj pasipylė protestai ir demonstracijos prieš lenkų barbariškumą Pavergtoje Lietuvoje.

Gegužės 23 d. įvyko milžiniškas protesto mitingas ir demonstracija Kaune.

Kalbėjo Šaulių sąjungos pirm. Zmuidzinavičius ir kiti.

Jų kalbas gausi minia palydėjo įvairais šūkiais, Vieni šaukė "Gėda lenkams! Šalin barbarus, duokit ginklų!" Kiti reikalavo prašalinti lenkus iš įstaigų, uždaryti lenkų mokyklas ir t. t.

Priimta rezoliucija ir nutarta pasiųsti persekiojamiems vilniečiams užuojautos žodį, o civilizuotam pasauliui paskelbti lenkų žvėriškus darbelius.

Po mitingo svetainėje minia išsitiesė į didžiulę protesto demonstraciją. Nuėjo prie ministerių kabineto, kurio rūmus rado policijos apsuptus.

Pasakyta kalbos ir sugiedota tautos himnas.

Pasibaigus demonstracijai karštuoliai neišsiskirstė, bet pasuko prie lenkų įstaigų. Policijai kai kur pavyko karštuolius numalšinti.

Vėliau dalis demonstrantų atsidūrė prie lenkų gimnazijos. Ją ėmė atakuoti. Lenkų gimnazijos langų dalis išdaužyta.

Policija mėgino demonstrantus apsupti, bet jį buvo "nuginkluota."

Kitos demonstracijos grupės išdaužė langus "Dr. Kwenski" redakcijai, lenkų knygynui ir kitur.

Keli žmonės sulaikyti. Jų kaltė aiškinama.

Šis karštuolių žygis yra smerktinas, nes jie sudarkė gražų visuomenės pasireiškimą prieš smurtininkus ir davė jiems argumentą prieš mus.

Kitame numery įdėsime smulkmenišką protesto mitingų ir demonstracijų aprašymą.

TAUTŲ SĄJUNGOS TELEGRAMA LIETUVAI

KAUNAS. — Tautų Sąjungos tarybos generalinis sekretorius Drummondas gavęs Lietuvos skundą prieš lenkus atsiuntė p. užsienių reikalų ministeriui dr. Zauniui šitokio turinio telegramą:

"Turiu garbės pranešti gavęs Tamstos gegužės 22 d. telegramą dėl įvykusio prie Varėnos incidento. Telegrama pasiųsta Lenkijos vyriausybei tam, kad ji galėtų padaryti eventualių pastabų. Tamstos prašymu ir einant precedentais, Tamstos telegrama buvo tučtuojau pasiųsta Tautų Sąjungos tarybos pirmininkui ir pranešėjui."

MIRĖ GROVAS TIŠKEVIČIUS

KAUNAS. — Praneša iš Paryžiaus, kad ten staiga mirė Grovas Tiškevičius, buvęs Lietuvos atstovas Londone.

Laidotuvės įvyko gegužės 21 d. š. m. Dalyvavo Lietuvos atstovas ir kiti įžymesni asmenys.

Velionis yra gimęs spalių 3 d., 1882 m.

1920 m. 5-jo ministerių kabineto buvo paskirtas Lietuvos atstovu Londonan ir ten darbavosi lig 1921 m. pradžios, kada atsisakė.

Dalyvavo du metu Rusų-Japonų kare. Prie Rusų tarnavo Rusų užsienio reikalų ministerijoje ir Rusų ambasados Londone sekretorium.

Esant Lietuvos Taikos delegacijai Paryžiuje daug jai ten padėjo.

Jis buvo vienas iš nedaugelio mūsų nutautusios aristokratijos, kuris stojo į Lietuvos darbą. Vedęs buvo Nesvyžio kunigaikštytę Radvilaitę, kilusią iš žinomos senųjų Lietuvos patriotų giminės.

Mirusio žmonai Lietuvos užsienio reikalų ministeris dr. Zaunius ir Lietuvos atstovas Paryžiuje p. Klimas pasiuntė užuojautos telegramas.

KAROLIS PASKELBTAS RUMUNIJOS KARALIUM

BUKARESTAS, birželio 8 d. — Šiandie parlamentas ir Rumunijos gyventojai paskelbė savo šalies karalium Princą Karolį.

Jo tėvui mirus jis atsisakė nuo sosto ir išvyko į užsienį kaipo tremtinys.

Ligšiol Rumunijos karalium buvo jo sūnus Michaila, 8 metų.

Taigi dabar tėvas nuvertė nuo sosto savo sūnų ir į jį pats atsisėdo.

Naujo karaliaus karūnacija įvyks spalių mėnesy.

Princo Karolio draugas iš Londono skelbia, kad princas Karolis nepasitenkins vien Rumunijos karalyste, bet sieks būti ir Vengrijos karalium.

Princas Karolis yra divorsuotas. Dabar sugrįžęs tariasi apie divorso panaikinimą.

SUDEGĖ LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIA

PHILADELPHIA, Pa.—Birželio 5 d., ryte, šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioj kilo gaisras. Subėgę ugniagesiai bandė užgesyti, bet ugnis buvo galingesnė ir už ugniagesių pastangas. Bažnyčia visa sudegė. Joje ką tik nesudegė kun. Mockaitis, tos parapijos vikaras, kuris išstatė savo gyvybę pavojun, kad išnešus Švenčiausiąjį. Ir išnešė.

Begesinant bažnyčią, krisdamas stogas, sužeidė 6 ugniagesius.

Gaisrą užtiko kun. Mockaitis apie 6:45 val. ryte.

Šv. Kazimiero parapija įsteigta 1893 metais ir tais pačiais metais šios parapijos įsteigėjas kun. J. J. Kaulakis nupirko šią bažnyčią nuo protestonų.

Žinios Iš Lietuvos

LIEPŲ SODINIMAS

Grušlaukės bažnytkaimis Šiaurės pačioje Žemaitijos girinėje. Kada buvo pastatyta pirmoji Grušlaukės bažnyčia — Dievas žino. Antroji, jau senutė, 1778 m.

Per Grušlaukę eina vieškelis. Per čia važiuojama į Darbėnų gel. stotį, Klaipėdą, Palangą, į Šventąją ir kt. Yra keturios žemaitiškos krautuvės, kaime 40 ūkininkų, dviejų komplektų mokykla, girininkas, policijos punktas ir pašto agentūra su telefonu. Pas bažnyčią prie vieškelio Grušlaukę puošia plati aikštė, kur vasarą iš ryto ir vakare suvarydavo galvijus: šiaip jau visoki pramonininkai ir per atlaidus varė savo biznį.

Šiemet nutarta pagražinti aikštę, sodinti liepomis su Vytauto ąžuolu. Pasitarimui sušaukta parapijos atstovai, kurie tam pritarė.

Į darbą pirmi stojo girininkas p. A. Mažeika, Kretingos miškų urėdas p. Daujotas Liet. Pagr. Dr. pirmininkas. Iš valdžios gauta daigai, kuriuos pristatė p. girininkas, p. urėdas planavo aikštę, nurodė kur kasti duobes, parinko ir apkarpė medelius. Darbas tęsėsi visą dieną, dirbo uoliai linksmais veidais su prakaituota kakta.

Gegužės 18 d. amžinai pasiliks grušlaukiškių atmintyje: tą dieną Grušlaukės bažn. aikštėje pasodintas Vytauto Didž. ąžuolas su 70 liepų. Aikštės dalis nutarta dar šiais metais aptverti gražia statine tvora.

TRAUKIA IŠ VISUR DARBININKAI

Kretinga. Prasidėjus, nors dar ne pilnai, naujos geležinkelio linijos tiesimo darbams, pradėjo iš visų Lietuvos apskričių važiuoti į Kretingą darbininkai. Privažiavo labai daug ir kasdien vis dar naujų pribūva. Mieste butų maža, daugumai tenka nakvoti po dangumi, vargti, o nežino ar gaus darbo. Darbams pirmoj eilėj priimami vietiniai darbininkai, kurių be darbo čia labai daug esama.

KĄ PADARO "FUNDIJIMAI?"

Patilčių bažnytkaimy, Marijampolės apskr., gegužės 11 d. per šv. Stanislovo atlaidus sunkiai sužeidė Viktorą Mickų iš Patilčių kaimo, Jevaravo valsčiaus, Marijampolės aps. Jam begeriant alų Suchaverskio alinėj, girtas Mačiūnas su savo žmona ir Strolių berniuku atėję prašė jo "užfundyti," bet kada šis atsisakė "fundyti," tai jį su peiliais šoko pjaustyti ir badyti. Atpjovė galvos kraštą, kelis kartus dūrė į petį, nugarą ir kairįjį šoną. Kiti, išgirdę riksmą, su policija užpuolikus suėmė, o apmirusį sužeistąjį jo brolis vežė į Marijampolės ligoninę. Bevažiuojant, vėl užpuolė juos, kilęs nuo Marijampolės krašto ūkininkas Kostas Navikas su savo sėbrais, grąsindami brauningais, o vienas pribėgęs prie Viktoro Mickaus brolio įpiovė jam lūpą. Bet šis šiaip taip pasprukęs, sužeistąjį vos gyvą atvežė į Marijampolės ligoninę. Pasveikti vilties mažai tėra.

Tenka paminėti, kad užpuolikas Mačiūnas iš Kermošinės kaim., Jevaravo v., Marijampolės apskr., jau buvo kelis kartus baustas už tokius darbelius, bet, matyti, tos bausmės perlengvos, kad dabar net jo žmona panašiais darbais užsiima.

PERKŪNAS UŽDEGĖ

Kaunas. Prieš kelias dienas Raudondvario valsčiuj, Užleidžių kaime audros metu perkūnas trenkė į Kazio Remeiko kluoną. Tas beregint visas supleškėjo, srovinės nudegė tik stogas. Nuostolių padaryta už 2100 litų. Namai buvo neapdrausti.

ATVYKO UŽSIENIO ŽYDŲ ŽURNALISTAI

Iš Vilniaus krašto pro Binaburgą į Kauną atvažiavo 7 žydų žurnalistai. Iš jų du yra redaktoriai. Kauno žydai jiems iškėlė vaišes. Žurnalistai susipažins su žydų gyvenimu Lietuvoje.

PADIDINS KALĖJIMUS LIETUVOJE

Kaunas. Artimoj ateity mano mažesnius arešto namus panaikinti, užtat išplėsti didesnius. Taip Kauno, Šiaulių ir Panevėžio kalėjimus padidins ir atremontuos. Vyriausybė tam planui, tikisi, pritars.

Panevėžy prie kalėjimo nupirko žemės sklypą, kuriame įtaisys cemento, stalių ir kitas dirbtuves. Dirbtuvių korpusas bus pastatytas ir prie Marijampolės kalėjimo.

Šiaulių kalėjime pristatys 2—3 aukštą, padidins moterų skyrių, kieme pastatys ūkio patalpų korpusą, kuriame bus virtuvė, skalbykla, kepykla ir sandėliai. Senasis kalėjimas bus atremontuotas, 2—3 aukšte įtaisys dirbtuves.

REIKTŲ SUTVARKYTI

Širvintos. Miestelis iš pirmo pamatymo atrodo nelabai koks. Visą miestelį sudaro viena gatvė nusitiesusi net 3 km. Nuo jo 5 km. atstu yra administracijos linija. Apylinkės gyventojai labai sulenkėję. Gyvumo miestely jokio nematyt. Pasiteiravus apie organizacijų gyvenimą pasirodo, kad čia veikia keletas lietuvių organizacijų. Tik nelaimė, kad jos rodo labai maža gyvumo, nors sulenkėjusioj apylinkėj turėtų būti ypatingai gyvos. Kai kurias iš jų valdo svetimtaučiai net gi svetimos valstybės piliečiai. Man rodosi, kad jau laikas, kam tas priklauso, šis klausimas sutvarkyti. Juk yra pakankamai ir mūsų tautiečių, kurie tokius darbus dar geriau atlieka. Kai kurie iš inteligentų nestoja į šaulius vien todėl, kad nenori būti vadovaujami svetimtaučių.

Popierio fabriką švedai greičiausiai statys Petrašiūnuose, nes ten jam, žinovų manymu, veikti bus geriausios sąlygos.

Kitos dvi vietos, tokiam fabrikui numatytos, — yra Vilkija ir Aleksotas.

Švedų degtukų koncerno Lietuvoj priešaky stovės švedas Kalenbergas, kuris netrukus atvyks į Kauną.

Metropolijos generalvikaras prof. Šaulys sugrįžo iš Kartagos kongreso Kaunan ir eina savo pareigas.

KANKLININKŲ-CIŲ SUSIRINKIMAS-GAMZAVO

Balandžio mėn. 28 d. 20 val. parapijos salėje buvo Liet. kanklininkų d-jos Vilkaviškio skyriaus steigiamasis susirinkimas, į kurį atvyko 41 asmuo; visi inteligentai. Susirinkimą pradėjo pirmasis iniciatorius J. Merkšaitis; po jo kalbėjo kiti du iniciatoriai — M. Budriūnas ir L. Tugaudis, ir apskrities v-kas J. Giedraitis. Prezidiuman buvo pakviesti: pirm. — M. Krikščiūnas ir sekret. — J. Merkšaitis. Perskaityti d-jos įstatai. Nariais užsirašė 37 asmens; daugumoje vyrai. Dauguma narių vietos įžymesnių žmonių, k. t. aps. v-kas pulk. leit. J. Giedraitis; apskr. gyd. p. Gasiūnas; gimn. direkt. M. Krikščiūnas; žemės tvark. A. Sajeta; šaulių rinkt. v-das vyr. leit. L. Tugaudis; gimn. muzikos—dainų mokyt. M. Budriūnas; gim. mokytoja p. Liutkevičaitė; katedr. vargonininkas K. Ostrauskas, kun. V. Mieliauskas, keletas liaud. mokytojų ir šiaip įvairių profesijų inteligentų. Išrinkta skyriaus valdyba, kurion pateko: K. Ostrauskas, M. Budriūnas, A. Sajeta, L. Tugaudis ir J. Merkšaitis; revizijos komisijon—J. Giedraitis, O. Tugaudienė ir M. Krikščiūnas. Galop, kanklininkas K. Ostrauskas kanklėmis paskambino keltą liaudies dainelių. Susirinkusieji kanklėmis ir jų muzika labai domėjosi. Visas susirinkimas praėjo aukštai pakilusia nuotaika.

Okupuotoje Lietuvoje

UBAGYNAS DIDĖJA

Vilniaus magistratas nuo gegužės mėnesio 10 d. pradėjo redukuoti darbininkus viengungius, po dešimties dienų su mažomis šeimynomis, o nuo birželio mėn. 1 dienos visus, be skirtumo. Tuo būdu, artimiausioj ateity Vilniuje susilauksime daugiau 100 naujų bedarbių, nes suteikti miestui kreditai, jau išsisėmė. Endekai kaltina socijalistus, šie endekus, o iš tiesų ir vieni ir kiti lygiai "rūpinasi" Vilniaus bukle, kvaršindami sau galvas paminklų, vėliavų ir reprezentacinių automobilių pirkinėjimu. Tuo tarpu ubagynas didėja.

BEDARBIŲ DEMONSTRACIJA VILNIUJ

Vilnius. Gegužės 14 prieš-pietinėmis valandomis didelė bedarbių minia demonstravo ties magistrato rūmais reikalaudami darbo. Kai įnirtusi bedarbių minia ėmė veržtis vidun, tai reikėjo šauktis policijos. Atvykusi raitoji ir pėsčia policija bedarbius išsklaidė.

Prādėjus sklaidyti bedarbius, kai kurie jų apmėtė akmenimis policiją.

KIAULIŲ MARAS

Vilnius. Šiuo metu daugely Vilniaus krašto vietų kaimuose siaučia kiaulių maras, nuo kurio vietomis išdvėsė visos kiaulės. Lenkų valdžia dėl maro išleido tam tikrą raštą.

Yra ir pavojaus, kad maras gali persimesti ir į nepriklausomą Lietuvą.

BAISŪS GAISRAI PROVINCIJOJ

Vilnius. Prasidėjus sausiems orams daugely vietų sodžiuose siaučia gaisrai, kurie naikina ištisus sodžius ir net miestelius. Pavyzdžiui šio mėn. 1 dieną Kobilniko miestely, Švenčionių apskrity, kilęs gaisras nušlavė 62 namus. Apie 1000 žmonių neteko pastogės.

Taip pat baisūs gaisrai išt[illegible] kaikuriuos sodžius Braslavės apskrity, kur Volkų sodžiuje sudegė 24 gyvenamieji namai ir keletas tvartų ir kluonų. Vėl kitame Ircų sodžiuje palikus ūkininkui Petkūnui mažus vaikus namie, šiems bežaidžiant su ugnimi, kilo gaisras. Visi keturi vaikai žuvo liepsnose.

Daugiausiai gaisrai kyla dėl kaminų neiškrėtimo.

Druskininkuose ir kituose miesteliuose įvyko neparastas streikas: tris dienas buvo uždarytos visos krautuvės. Tuo būdu protestuota prieš aukštus mokesčius.

Tėvai, Mokytojai Auklėtojai, Mažųjų Globėjai ir Geradariai!

Išrašydinkite Jūsų brangiems vaikams

"SAULUTĘ!"

"Saulutė" daili, turininga ir patinka vaikams. Jai rašo ir piešia žinomieji mūsų rašytojai ir dailininkai.

Nepagailėkite vaikams džiaugsmo ir naudos!

"Saulutė" eina du kartus per mėnesį 16 pusl. didelio formato su spalvotu viršeliu. **Kaina** Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Vokietijoje metams 12 lit., pusei metų 6 lt., trims mėn. 3 lt. 30 cent. Amerikoje ir kitur metams 15 lit., pusei metų 8 lt.

Adresas: Jurbarkas, "Saulutės Administracijai.

KĄ TIK ATEJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.25
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais prastais viršeliais ..... .50

Visus užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway South Boston, Mass.

PRANEŠIMAS

Kam reikalinga pirkti vyriškus drabužius prašau prie manęs kreiptis, nes aš reprezentuoju vieną iš geriausių firmų. Siūtus gausite pigiai ir gerai. JONAS JAROŠA, 225 I St., So. Boston. Tel. S. B. 0394-W.

Lietuvę mėgsti skaitydamas **Katalikų Veikimo Centro** leidžiamą savaitraštį

"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

Jį reikia užsisakyti **visi Amerikoje ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.**

"Mūsų laikraštis" metams kaštuoja keturi litai, pusei metų du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsienyj (taigi ir Amerikoj)—trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

1930 METAIS

Skaitykite ir platinkite mėnesinį mokslo, blaivybės ir sveikatos laikraštį

"SARGYBĄ"

"SARGYBA" duoda populiarių straipsnių iš įvairių mokslo sričių, supažindina skaitytojus su naujaisiais mokslo laimėjimais ir išradimais.

"SARGYBA" plačiai rašo sveikatos klausimais, pataria, kaip apsisaugoti nuo įvairių ligų, kaip pačiam susirgus pasigydyti, pailginti gyvenimą...

"SARGYBA" kovoja su įvairiomis dvasios negaliomis ir gyvenimo nenormalumais, k. e. bedievybe, girtavimu, ištvirkimu ir tt.

"SARGYBOJE" skaitytojas randa įvairių žinių ir apžvalgų iš mokslo, meno, politikos ir visuomenės gyvenimo.

"SARGYBOS" kaina: metams — 6 litai, pusei metų — 3 litai, 1 numeris—75 centai. Užsienyj dvigubai brangiau.

Metiniams skaitytojams duoda priedų "Laimės" kalendorius ir loterijos bilietas.

Adresas: "Sargybos" Administracija, Kaunas, Liaudies namai.

"DARBININKO" KNYGYNO KNYGOS VELTUI

Žemiau telpa sąrašas įvairių knygų. Kiekvienas atnaujindamas prenumeratą arba naujas prenumeratorius užsimokėdamas nenupigintą kainą $4.50 gali pasirinkti iš šio sąrašo sau knygų už VIENĄ DOLERĮ VEIKTUI. Knygų mylėtojai naudokitės proga. Pasiskubinkite atnaujinti prenumeratą ir naujai užsirašyti. Jokio mokesčio už persiuntimą mes nereikalaujame. Kas norėtų įsitaisyti arba papildyti savo knygynėlį gera proga dabar tą padaryti, nes duodame didelę nuolaidą. Iškart imant už $5.00 katalogine kaina gausite už $2.50. Ta kaina tik "Darbininko" prenumeratoriams ir LDS. nariams.

ĮVAIRIOS KNYGOS

Patarmės Moterims—pamokinimas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas ..... 15c.

Auksinio Obuolio Historija (Graikų Mythologijos Žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva ..... 50c.

Trys Keleiviai—Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. ..... 40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas ..... 45c.

Turto Norma—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis ..... 45c.

Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų Parašė P. aŽdeikis ..... 65c.

Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. ..... 15c.

Tabakas—Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolskį parengė S. Kaimietis ..... 15c.

Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaišlutis—apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas ..... 50c.

Apaštalystės Maldos Statutas. — Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų—Apie visas derybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas, J. Balčikonio $1.00

Pramoninės Demokratijos Pagrindai. Parašė Uosis ..... 75c.

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikis. Kaina ..... 50c.

Arithmetikos Uždavinynas 25c

Vaikų Darbymečiui — Rinkinėlis kalbos mokslui ..... 50c.

Petriukas — laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15c

Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj 15c

Žaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis 50c

Laimė — (poėma). Parašė Vaitkus 50c

Atsargiai su Ugnimi. Vertė iš lenkiško kun. K. Š. 10c

Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas 50c

Lietuvos Ženklai. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas 40c

Ėmęs ir Kalbėk: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas 30c

Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas ..... 10c.

Eucharistiškos Stacijos—Sulietuvino Kun. P. Juškaitis ..... 15c.

Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužės, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys 25c

Dangaus Karalienė. — Surinko Kun. M. Gavelevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais $1.00

Žmogus ir Gyvuolys. Parašė kun. P. Bučys ..... 30c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio ..... 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis 10c

Maldos Galybė. Istoriškas piešinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. 25c

Apsirikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapšiaus Vaikas ..... 10c.

Jono Kmito Eilės $1.00

Lietuvos Albumas. Su paveikslais ir aprašymais 1.50

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas 50c

Dr. Vinco Pietario Raštai. Istorijos apysaka. Du tomai. $1.00

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas ..... 5c.

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis ..... 40c.

Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileišis ..... 50c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašv negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas ..... 50c.

Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Miliukas ..... 60c.

Meilė (Poema). Parašė M. Gustaitis ..... 15c.

Nauja Skaitymui Knyga — (Dalis II). Su paveikslais ..... 75c.

Viennolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

Vaikų Knygelė — su paveikslais ..... 30c.

Mano Patyrimai Didžiojoj Karėj, 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas) 25c

Pamaldų Vadovėlis, Stacijos Graudūs Verksmai. Sudarė ir išleido Kun. J. Koncevičius ..... 10c.

Moterystės Nesuardomybė. J. Lesauskis. Šv. Kaz. D-jos leidinys, Kaune ..... 10c.

Sunkiausiais Laikais. Parašė A. Rucevičius ..... 40c.

Šventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P. ..... 25c.

Religijos Mokymo Metodika. Sutaisė K. J. Skruodys ..... 50c.

Leiskite Mažučiams Ateiti Pas Mane. Sutaisė KuPranas ..... 40c.

Mūsų Dainiai. Parašė Kazys Puida ..... 50c.

Anderseno Pasakos—su paveikslėliais ..... 20c.

Andziulaitis ..... 50c.

Iš Kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranaičių Julė 2.50

TEATRAI

Vienuolio Disputa su Rabinu. Vieno veiksmo juokai. Sulietuvino Vaidevutis ..... 15c.

Nepaisytoja—keturių veiksnų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina 35c

Giliukingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas ..... 25c.

Elgetų Gudrumas, 3-jų veiksnų komedija. Parašė Seirijų uozukas ..... 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius — komedijos po 1 ak tą. Parašė Seirijų Juozukas ..... 35c.

Sniegas — Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis 40c

Esumas—3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas 10c

Žydų Karalius — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas 30c

Visi Geri—3-jų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. 10c

Patricija, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas ..... 10c.

Išganymo Apsireiškimai — atėjimas ir gyvenimas ant šemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis ..... 75c.

Dramos; 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas ..... 65c.

Knarkia Paliepus.—Komedija 1-me akte. Parašė Gineitis 15c.

Vaikų Teatrui: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laime. Surinko S. K., D. ir N. ..... 15c.

Vaikų Teatrui: dalis II: 1) Ištirsime paskui; 2) Antanukas. Surinko S. K., D. ir N. ..... 15c.

MALDAKNYGĖS

Pulkim ant Kelių—"D-ko" pauda. Odos apdarai $2.00 ir $3.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais minkštais viršeliais) ..... 50c.

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais kietais viršeliais) ..... 50c.

"DARBININKAS"
366 Broadway, So. Boston, Mass.

JAUNIMO DARŽELIS

Šį skyrių veda DĖDĖ ANUFRAS

SVEIKI GYVI.,

Ar paskutinių trijų dienų šiluma neprivargino jus. Jums mokyklos kambaryje šilta, man irgi nelengva surasti ką nors naudingo jūsų "Darželiui." Pamąstykite kas jūs laukia už dviejų savaičių... Mokyklos užsidaro... neverkite...

GERA REKOMENDACIJA

Vienas vertelga paskelbė laikraščiuose, jogei, jis reikalauja vaiko pasiuntiniams. Pasisiūlė jam daug vaikų; ant galo jis sau vieną išsirinko. Vienas draugas klausė vertelgos, kodėl jis tąjį ypatingai vaiką pasirinko, nors jis neturėjo jokių rekomendacijų? "Jis turi gana rekomendacijų," atsakė vertelga: "Pirmiausia prieš įeisiant į mano kambarį jis apsivalė savo batus; todėl jis yra švarus. Jis tuojaus nusiėmė skrybėlę ir į mano klausimus atsakinėjo greit ir su pagarba; todėl jis yra mandagus. Paskui jis savo kėdę padavė senam žmogui, kuris vėliau atėjo. Taigi jis yra geros širdies ir prielankus. Jis paėmė nuo žemės knygą, kurią aš tyčiomis numečiau ir padėjo ją ant stalo, kuomet kiti ją palikdavo gulėti ant žemės ir praeidami užgaudavo, todėl jis yra akylas, ir mylįs tvarką. Toliau jis kantriai laukė, kol neatėjo jo eilė, nesiskverbdamas; todėl jis yra kuklus. Su juomi bešnekėdamas aš pastebėjau, jog jo rūbai buvo nuvalyti, jo plaukai sušukuoti ir dantys balti. Ar tai negana rekomendacijų?"

Vertelga—business man
Paskelbė—advertised
Pasiuntiniams vaiką — errand boy
Prielankus — friendly, kind
Akylas ir mylįs tvarką — attentive and loving order
Švarus — clean, neat
Su pagarba—respectfully
Tyčiomis numečiau—dropped intentionally
Nesiskverbdamas—without pushing forward
Turėtų būti pavyzdis — should serve as a model
Kol neatėjo jo eilė — until his turn came.

Mana kad kiekvienas vaikelis gali pasimokyti iš paduoto pavyzdžio kurį paėmiau iš Šv. Kazimero Seselių mokyklos vadovėlio. Jeigu vėliau gyvenime vaikinai ar merginos darbe neatranda pasisekimo, štai kodėl jų ypatiškas švarumas ar elgėsis kaipo kelmas skersai jų kelio sudaro visą tą nepasisekimą.

MARIJONŲ VIENUOLYNAS

Netoli miestelio Hinsdale, Ill. ant mažų kalnelių yra pristatyta daug gražių namų. Vienas užvis aukščiausis, ir visi kiti namai sulyginant su šituo išrodo maži. Iš tolo žiūrint atrodo, lyg pradėti statyti pasakingi nedideli rūmai. Toji statyba glaudžia Tėvų Marijonų vienuolijos naujokyną ir Lietuvių Bernaičių Kolegiją Amerikoje.

Apie šitą namą matyti įvairiausių gėlių, — pačių jaunų vienuolių prisodintų. Jos šitą namelį linksmina savo gražumu, ir jį puošia. Žiūrint į rytus, yra gražus takelis, iš abiejų šalių apsodintas puošniais krūmais ir gėlėmis. Gale šito takelio pastatyta palapinė, kuri vasaros kaitrose pridengia nuo saulės.

Įeinant į vienuolyną pastebima labai jauki tyla, čia taip ramu, rodos, kad niekas nei negyventų. Praeini pro koplytėlę, bet ir ten tylu, ramu, tik raudonas žiburėlis pro stiklą spinkso. Ir taip tylu, kad rodos visame namė niekeno nesama. Už valandėlės išgirsti ką nors negarsiai kalbant ir pamatai išeinant jaunus studentus. Jie šnekasi tarp savęs be jokių šūkavimų ir riksmų, malonu į juos pažvelgti, kaip jie vienas kitam išreiškia pagarbą.

Ateina poilsio diena. Visur viešpatauja ramybė. Studentai savo paskirtose vietose užimti kokiais nors darbeliais. Praėjus pietums, visi rengiasi ką nors žaisti. Šitas žaidimas irgi yra įspūdingas ir turi daug vertės, nes visi žino, kad į juos žiūri Viešpats Dievas. Ir kiekvienas studentų darbelis ir žaidimas yra pašvęstas Viešpačiui Dievui išanksto. Studentai eina savo pareigas tinkamai, kaip jiems nurodyta. Taip kiekvienas studentas save tobulina kas dieną, ištikimai eidamas savo pareigas, gerai atlikdamas jam skirtą užduotį, tinkamai ruošiasi pasiekti savo tikslą — skleisti Dievo žodį tarp žmonių ir juos prie Dievo privesti.

Matas Valentukonis,
Lietuvių Kolegijos Studentas

AMŽINYBĖN PERSIKĖLĘS DRAUGAS

Brangu ir linksma, išgirdus, kad tokis, ar tokis jaunuolis pradeda rodyti nepaprastus gabumus, ir dar daugiau žada sekančiuose savo gyvenimo žingsniuose. Tačiau, kaip širdį gelia ir negalima nusiraminti, kuomet išgirstame, kad prakilnus jaunikaitis—kaipir dar nepilnai nepražydusi gėlė—nuvysta,—numiršta eidamas mokslą.

Štai, vienas iš Lietuvių Kolegijos mokinių tarpo,—Juozukas Burneikis,—Verbų sekmadienį nuo mūsų atsiskyrė. Jis atvažiavo į kolegiją pernai, su vienu tikslu, būtent, kad taptų Kristaus tarnu—vienuoliu kunigu. Juozukas pažinęs pamylėjo vienuolių gyvenimą, stropiai darbavosi, kad taptų vienuolijos bandiniu. Už kelių mėnesių jis buvo priimtas į tą skyrių.

Bandiniu tapęs, jis uoliai siekė tobulybės, šventumo. Juozukas buvo pamaldus. Varpeliui suskambinius į koplyčią, Dievui garbę atiduoti, jis pirmas tenai buvo. Taip pat visas vienuolijos regulas stengėsi užlaikyti. Ar tai buvo ruošimas prie pamokų, ar tylėjimo laikas, visą tą jis užlaikė tobulai.

Todėl mylimas drauge, šventai praleidęs trumpą savo žemiško ištrėmimo gyvenimą ir pasiaukojęs Dievui, nuėjai pas savo Atpirkėją, kurį taip labai mylėjai. Kuomet, mes čia pasilikę dėl tavęs ašarojame, gal tu iš mūsų silpnumo šypsaisi, nes tu nebepažįsti vargų bei bėdų. Melsk Visagalio mums drąsos, kad ir mes laimėtume amžiną laimę, et tu in aeternum reguescas in pace.

Petras Gruševckas

BURBULAS GRAŽUOLIS

Žalioje žolelėje saulėtą dienelę sumanė vaikas burbulėlius leisti. Štai rado šiaudelį, muilą, išplakė jį ir ėmė pūsti...

Ir vienas už kitą geresni ritasi vaikui burbulėliai: dideli, margi išlekia į dangų.

O vienas išsipūtė jau toks gražuolis, kokį niekas niekad nebuvo matęs!.. Rožine, žalia, geltona spalva spindi: dangus, sodas, gėlelės, paukšteliai jame matosi: gi jis pats saulėje kaip ugnis žėri.

Vaikas nustebęs net rankutes išskėtė, o burbulas vis aukštyn, aukštyn lekia... Vėjas jį varo, vėjas jam šnibžda:

— Koks tu gražuolis! Koks tu gražus!

Višta margutė vos jį pamatė, metė vabaliuką, visas višteles sušaukė:

— Žiūrėkite, seselės, kas per kamuolis, kas per stebūklas!

Gaidys, kaip pamatė, sumanė jį snapu sukirsti, bet iš to niekas neišėjo! — kamuolys tiktai nusijuokė ir pakilo dar aukščiau.

Muselė lėkė pro šalį, tai apako net — taip spindėjo burbulėlis.

Vis lekia, žėri, ir dainuoja sau dainą:

— Aš burbulas gražuolis! Už saulutę aš gražesnis! Nulėksiu aš į dangų, saulutė laukia svečio, svečio brangaus, Burbulo Gražuolio!

Ir lekia virš sodo.

Pamatė rožė ir jam sušnibždėjo:

— Stebūklas! tokių gražuolių aš dar niekad nesu matęs. Nutūpk pas mane greičiau, leisk pasigėrėti!..

— Ne, pas tave nutūpsiu. Į svečius vyksiu aš į pačią saulę: saulė laukia senai jau svečio brangaus, Burbulėlio Gražuolio! — išdidžiai jis atsakė ir nusiskubino toliau.

Vilioja ir berželis: — Nutūpk, Burbulėli, ant kvapaus lapelio: svečią aš tokį tyliai pasupsiu: duok man prisižiūrėti į tave, gražuoli.

Bet burbulėlis jam net neatsakė ir lėkė vis aukštyn.

Vėjas jį neša, vėjas su juo žaidžia...

Vėjas staiga lauke pamatė pienės burbulėlį, užmiršo apie burbulą ir į gėlelę nuskrido, šaukdamas:

— Fii! nupūsiu! na laikykis, brolau, stipriau!

Burbulas vienas pasiliko ir lėkti į saulę jau nebegalėjo.

— Pailsėsiu truputį, — tarė jis išdidžiai, ir vis žemiau, žemiau ėmė leistis: tiesiai į žalią sodą. Gi pats galvoja:

— Na, kur gi aš nutūpsiu?

— Pas rožes? Nenoriu, rožės perdaug išblyškusios.

— Ant berželių? Ne, jie labai prasti.

— Štai žiedelis — raudonas, ryškus gvazdikas, bet jis per žemai ir prie šaknų nešvarių bus per arti!

— Žvirbliui ant uodegaitės? Labai jis rėksnys didelis...

—Kvietė mane kuosos — labai negražios.

Gi tai kas per paukštis? Kokia uodega stebėtina! Į mane truputėlį tas paukštis panašus. Aš, žiūrėk, su juo iš tiesų susipažinsiu...

O povas vis arčiau ir arčiau į Burbulą eina. Savo uodegą ilgą, išpūstą paleido, tiktai gėrėkis.

— Štai ir sostas paruoštas jau, ir koks gražus! — sušuko Burbulėlis. — Aš juk broliukas saulei! Saulė laukia senai jau svečio brangaus, Burbulo Gražuolio: gi aš noriu truputį čia sustoti!

Ėmė jis žemyn leistis. Štai ir povo uodega.

— Karaliu aš ir graž...

Nutūpė ir sprogo burbulas...

Leonas Vitkauskas

SENOS DAINELĖS IŠ LIAUDIES

* * *

Ar sėt', ar nesėt' avižėlių bačką?
Sėt', sėt' kaip nesėt' avižėlių bačką.
Ar dygs, ar nedygs, avižėlių bačką?
Dygs, dygs kaip nedygs avižėlių bačka.
Ar augs... (ir t. tš: ar piaut? ar vežt? ar kult?)
Ar šert', ar nešert' juodbėrį žirgelį?
Šert', šert' kaip nešert' juodbėrį žirgelį!

Sveikata-Brangus Turtas

DŽIOVA

Dvidešimts metų atgal organizuota kova prieš džiovą pradėta. Per tuos dvidešimts metų, labai daug nuveikta susekti ir išgydyti ta liga sergančius. Pavyzdin. vientik New Yorko valstijoj, neinimant New Yorko miestą, yra 85 dispensarai, klinikai ir 34 visuomeniškos sanitoduoti išegzaminavimui. Kur nėr džiovos žinovų, Valstijos Sveikatos Departamentas įsteigia laikinas vietas kur galima kreiptis. Pereitais metais suviršė 45,000 išegzaminavimų padaryta tuose klinikuose.

Jeigu sergantis vyksta į tas vietas kuomet liga jį užpuola ir pasiduoda tinkamam pagydijimui, turi gerą progą pasveikti. Kad nors mokslininkai, mokytojai ir gydytojai tą faktą praneša žmonėms, vistiek nuo rekordų matyt, kad daugiausia žmonių tenais nuvyksta kuomet liga jau gerokai įsigauna.

Dr. Robert E. Plunkett, New Yorko Sveikatos Departamento džiovos gydytojas praneša apie sekantį atsitikimą:

"Du metai atgal jaunas vaikinas, lankantis kolegiją, geros šeimynos ir neturėdamas jokių finansiškų rūpesčių, apsirgo. Jį užpuolė baisus karštis ir per du mėnesiu nebuvo galima surasti kokia liga serga. Truputį pasveikęs, jis sugrįžo kolegijon, bet labai greitai pavargo, kvapo neturėjo užtektinai, ir tankiai kosėjo. 1928 m. rudenį jis labai apsirgo, ir kolegijos kliniko slaugė jam patarė nuvykti pas gerą gydytoją ir pasiduoti krūtinę išegzaminuoti. Tą jis padarė. Apleidęs kliniką jis pradėjo labiaus kosėti ir pradėjo išspiauti kraujo. Už kiek laiko tas kraujas sustojo bet vistiek jis labai greitai pavargo ir pradėjo menkėti. Per visą pereitą vasarą jis labiaus pavargo.

To vaikino tėvas tulą laiką atgal sirgo džiova bet su tinkamu gydymu jis pasveiko. Kuomet jis matė, kad jo sūnus taip baisiai sumenkėjo jis tuoj kreipėsi prie medikališko patarimo. Vaikinas pasidavė išegzaminavimui. Bet džiova užpuolė jau abiejus plaučius. Jį tuoj pradėjo gydyti. Ir net iki šiam laikui jis gydosi, kad nors truputį sveikesnis vis vien labai serga, kaip tik į laiką liga sugauta.

— Kad nors to vaikino tėvas sirgo džiova su tinkama priežiūra jis pasveiko, bet pirm negu tas tėvas pilnai pasveiko jis gal perdavė sūnui ligos bakterijas, ir jeigu sūnus būtų pasidavęs išegzaminavimui tas faktas paaiškėtų, ir su tinkama priežiūra nebūtų užsikrėtęs. Gaila, kad kolegijos klinikos gydytojas nesusekė vaikino padėties, nes jis turėjo visus džiovos apsireiškimus.

Sergėkis nuo kosėjimo, pergreito pavargimo, kraujo seilėse ir sumenkėjimo. Jeigu turi nors vieną iš tų apsireiškimų nuvyk pas gydytoją ir pasiduok geram išegzaminavimui.

F. L. I. S.

PAVASARIS

Štai jau atskrenda linksma valanda, —
Visur matyti atmaina.
Vyturis garsina linksmą naujieną,
Kad pavasaris ateina.
Jau saulė kįla ir sniegas šįla,
Vanduo sau takus daro;
Maži upeliai jau ledus kelia
Į gilias upes varo.
Žolės kiš' lapus, medžiai leidž' lapus,
Rengiasi žiedus krauti;
Rugiai žaliuoja, pempės gyvuoja,
Dairos, kur gūštą gauti.
Kukuoj' gegužė, bitelės ūžia,
Laukai žaliuot pradėjo.
Žiedai medelių, žolyn' darželių
Kvapu maišos tarp vėjo.

Stella Maris (Norwood, Mass.)

MANO IŠTIKIMAS PRIETELIS

Skindamas sau per pasaulį taką, prityriau daug reikšmingų dalykų. Vienas iš jų yra šis prityrimas: kolei pasaulio manymu esi pasekmingas, tai nestokuoja bičiulių bei prietelių, bet tik nustok pasisekimo, įkrisk į vargą ir pasilieki savo skurde vienas. Tačiau, savo gyvenime aš turėjau vieną prietelį, kuris man visuomet buvo ištikimas: ar aš buvau pasekmingas, ar įkliuvęs į vargą. Tuomi mano neatmainomu prieteliumi yra mo motinėlė.

Nuo pat kūdikystės ji buvo su manim. Giliai į mano širdį ji pasėjo tikėjimo grūdus. Gal tuomet taip aiškiai šventų tikėjimo tiesų nesupratau, kaip kad dabar, bet tikėjau neabejodamas į tą, ką taip uoliai mokino geroji mamytė. Ir kuomet koki nesupratimai vargino mano jauną galvelę, kur galėjau eiti, jei ne pas ją? Ji viską išaiškindavo ir aš vėl jausdavaus ramus.

Ne kartą susirgęs, gulėjau lovoje ligos kankinamas. Sopuliai varstė mano kūną ir ligos karštis degino mano kūną. Kas mane taip ištikmai slaugino bei ramino, jei ne motinėlė? Taip daug dienų ir naktų ji praleido be valgio ir miego dėl manęs! Mano sveikata jai labiausiai rūpėjo. Negalima rasti geresnio ir ištikimesnio draugo, kaip savo motinėlę!

Pasaulis dar vis mane vylioja savo prašmatnybėmis, idant nuvestų savo tuščiais linksmybių keliais. Bet motinėlės patariamas ėmiau siaurą, sunkų bet tiesų kelią, — tiesos ir pasišventimo. Ir neapsirikau. Ir, Dievui laiminant, tikiuosi motinėlės nustatytame kelyje atsilaikyti ir pasiekti amžinybę.

Kazys Vengras,
Lietuvių Kolegijos Studentas

Su Dievu!

Jūsų

Dėdė Anufras

TAS JAU NEBUS JAUNAS

ir negalės save jaunuolių draugu vadinti, kuris 1930 metais neužsiprenumeruos leidžiamo Kaune moksleivių, skaisčiausio mūsų tautos žiedo, žurnalo

"ATEITIES"

Žurnalas eina sąsiuviniais po 64 psl. kas mėnuo jau 10 metų. Jame rasi gražių eilėraščių, beletristikos dalykėlių, įdomių ir rimtų straipsnių, iliustracijų—pažinsi visą Lietuvos besimokančio jaunimo gyvenimą.

"Ateitis" visų pigiausias Lietuvoje žurnalas. Už $2.00 jį gausi kas mėnuo su mėnesiniu 16 pusl. **"Gamtos Draugo"** priedu. Pusm. — $1.00. Moksleivams; met. — $1.00, pusm. $0.50. Tad skubėk!

Adr.: "Ateitis," Kaunas, Laisvės Al. 3.

Žolė trokšta rasos ,gamta gaivinasi ir stiprinasi saulės spinduliais, o žmogaus širdis ilgisi tėvų šalies—gimtinės, gaivinasi ir stiprinasi jos gyvenimu ir žinio[illegible]

BROLIAI IŠEIVIAI

Tėvynės likimas, jos laimėjimai ir nelaimės, jos sielvartai ir bėdos Jums visiems, be abejojimo, rupi. Jums taip pat rupi, kad Tėvynėje tauranty ir klestėty teisėtumas ir laisvė. Jųs taip pat niekinat priespaudos nevalią ir neribotą sauvaliavimą su švenčiausiomis žmonių teisėmis ir laisve. — Jųs norite, kad ir toli budami, kad ir plačiųjų marių atskirti, pažinti Tėvynės buvį, koks jis tikrumoj yra. — Štais visais atžvilgiais Jums labai yra pravartu išsirašyti

"Darbininkas,"

nes

"DARBININKAS" yra tikriausias šių dienų Lietuvos gyvenimo veidrodis.
"DARBININKAS" ugdo tiesos ir laisvės meilę.
"DARBININKAS" moko neapkęsti priespaudos smurto ir niekinti didvyrių veidmainystę.
"DARBININKAS" tiesia kelią Tėvynei į šviesesnį rytojų.
"DARBININKUI" visur ir visados rupi darbo žmonių reikalai.
"DARBININKAS" turi labai įdomius savo "RADIO SYPSENAS."
"DARBININKAS" yra darbo žmonių ir inteligentų laikraštis.
"DARBININKĄ" redaguoja profesorius PR. DOVYDAITIS.

Skubėkite kad išbraukyti "DARBININKĄ" patys ir išrašykite jį savo giminėms Lietuvoje.

Amerikoje "Darbininkas" [illegible] $1.50, o Lietuvoj tik 60 amerikoniškų centų.

"DARBININKO" adresas: [illegible]

DARBININKAS
(THE WORKER)
Published every TUESDAY and FRIDAY
by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass, under the Act of March 3, 1879"
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918"

SUBSCRIPTION RATES:	PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly $4.50	Amerikoje metams $4.50
Foreign yearly $5.50	Užsieny metams $5.50
Domestic once per week yearly..$2.50	Vieną kart savaitėje metams....$2.50
Foreign once per week yearly....$3.00	Užsieny vieną kart savaitėje met. $3.00

"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone South Boston 0620

LDS. ĮSIKŪRIMO 15-KOS METŲ SUKAKTUVĖS

Birželio 15-tą, 1915 m. įvyko pirmasai L. D. S. susirinkimas. To įvykio protokolas skamba sekamai:

"Pirmas Lietuvių Darbininkų Sąjungos susirinkimas įvyko birželio 10 d., 1915, parapijinėje svetainėje, So. Boston, Mass. Į susirinkimą pribuvo sekančios ypatos: Kun. T. Žilinskas, Kun. F. Kemėšis, Jonas Valukonis, Dominikas Antanavičius, Vladas Jakštas, Jonas Jakštas, Jonas Petrauskas, Pranciškus Strakauskas, Jonas Vilkišius, Antanas Ašmianskas, Motiejus Žioba, Mykolas Venis, Povilas Karvelis, Agota Strakauskienė ir Petras Grinkevičius iš So. Bostono.

Jopas Jaroševičius, Pranas Kudirka ir Pranas Kuras iš Norwood, Mass. Pranas Jakaitis iš Worcester, Mass. Tadas Kubilius, Jokūbas Saladonis, Juozapas Vaičiūnas, Jonas J. Ramanauskas, Petras Juškaitis, Mykolas Abračinskas ir Marijona Juškienė iš Brockton, Mass.

Susirinkimą atidarė su malda kun. F. Kemėšis. Trumpai paaiškinęs sumanytosios organizacijos tikslą, kun. Kemėšis perskaitė liglaikinę konstituciją, kuri su pataisomis buvo vienbalsiai priimta. Buvo duotas pasiūlymas ir vienbalsiai priimtas įsteigti organizaciją vardu Lietuvių Darbininkų Sąjunga. Tada iš susirinkusiųjų prisirašė 25 asmenys, įmokėdami įstojimo po vieną dolerį.

Nutarta išrinkti valdybą, kuri užimtų vietą iki pirmutinio seimo. Į valdybą buvo išrinkti sekamieji asmenys: Dvasios Direktorius Kun. F. Kemėšis; Pirmininkas Motiejus Žioba; Pirmininko Pagelbininkė Marijona Juškienė; Raštininkas Jonas J. Ramanauskas; Iždininkas Mykolas Venis; Finansų Raštininkas Petras Grinkevičius; Iždo Globėjai Vincas Kudirka, Pranas Kuras ir Jonas Petrauskas.

Nutarta steigtis išleisti savo laikraštį. Kad tą kuogreičiausia įvykdinti, nutarta rinkti nuo narių paskolas Sąjungos vardan spaustuvei įsteigti. Kun. F. Kemėšis vienbalsiai išrinktas paskolų parūpinti.

Po ilgų kalbų "Draugas" išrinkta tuomlaikiniu Darbininkų Sąjungos organu.

Nutarta laikyti valdybos susirinkimus kiekvieną ketvirtadienį.

Susirinkimas uždaryta su malda.

Jonas J. Ramanauskas,
Rašt."

Čia reikia pridurti, kad naujo laikraščio sumanymas įvyko labai greit, nes jau Rugsėjo 19, 1915 pasirodė pirmasai "Darbininko" numeris.

Daug jau vandens nuplaukė per tą 15 metų... Daug visokių įvykių ir perversmų pasauly atsitiko. Niekam tuomet neatskrido galvon svajonė, kad trumpu laiku Lietuva liks nepriklausoma. Tas įvyko, ir L. D. S. laimingai to susilaukė. Šiandien su malonumu mums tenka pažiūrėti į tą laimingą praeitį ir konstatuoti tą faktą, kad Lietuvių Darbininkų Sąjunga, įkurta tokioj kilnioj dvasioj ir tarnaudama aukštiems idealams, nepailso, ir toliau pasirengus savo nusistatymą palaikyti: dirbti su Dievu ir su sveiku protu ir palaikyti išeivijoj tikėjimą ir lietuvybę.

Taigi, broliai, panaujintu uolumu varykime tolyn tą garbingą uždavinį, kurį 15 metų atgal ant savęs užsidėjome.

K.

ATEITININKAI ŠAUKIA DIDŽIULĮ KONGRESĄ

KAUNAS. — Ateitininkai šiemet savo 20 metų nuo įsikūrimo sukaktuvėms paminėti šaukia didžiulį kongresą. Jis įvyks birželio 21, 22 ir 23 dienomis. Kongreso metu bus daug paskaitų, iškilmingų posėdžių. Daug bus ir dainų, sporto šventės. Bus suvaidinta misterija. Organizuojama ir ateitininkų spaudos paroda. Tai bus katalikiškosios, mokslus einančios, jaunuomenės, laimėjimų šventė.

Ateitininkų Federacija yra didžiausia mokslą einančios jaunuomenės organizacija. Ir iš jos daugiausia galima tikėtis, kad sukurs šviesesnę ateitį.

EINAMOJI KRONIKA

Austrijos patrijotinė organizacija Heimwehr pareiškė premierui Suhoberiui, kad ji nusiginkluosianti, bet sekamomis sąlygomis: kad jis taip pat nuginkluotų socijalistų organizaciją Schutzenbunnd, jei reikia, tai su Heimwhro pagelba; kad pakeistų dabartinį vidaus ministerį pastatytuoju Heimwehro kandidatu; ir kad paskirtų kitą policijos viršininką. Kancleris Schober su tuom nesutiko ir įnešė Parlamentan sumanymą nuginkluot Heimwhrą be jokių sąlygų. Jis dėkingas esąs Heimwehrui už sukėlimą patrijotinių jausmų krašte, bet nenori, kad toji organizacija imtų šalies valdymą į savo rankas.

Kinijoj mūšiai eina toliau. Kiekviena pusė giriasi laimėjus, bet sulig paskutinių žinių Nankingo nacijonalistų armija priversta buvo pasitraukti prieš Šiaurinės armijos atakas. Daug raudonųjų dalyvauja Šiauriečių eilėse. Prie bendros krašto netvarkos prisideda plėšimai, kuriuos daro visokios rūšies banditai. Europiečių likimas pavojuje. Daugelis skubiai kraustosi iš Kinijos.

Francija suteikia naują konstituciją Syrijai. Sulig naujos konstitucijos, kuri ineis į galę po būsiamųjų rinkimų, Syrija liks beveik nepriklausoma valstybė, šiek-tiek priklausanti nuo Francijos. Prezidentas, kurs turi būti Muzulmonų tikėjimo, turės kiek apribotą valdžią sušaukt ir paleist parlamentą, kurs bus normaliai renkamas kas keturi metai.

Vokietijos parlamentas-Reichstag atmetė nacijonalistų sumanymą paskirt 700,000 dol. antrojo šarvuoto laivo pastatymui. Balsų buvo 270 prieš 129. Prezidentas Hindenburg kalbėdamas apie vokiečių kareivio pareigas pareiškė, kad dabar Vokietija yra respublika, ir kas norėtų pakeist konstituciją, ar agituotų prieš esamąją valdžią, tas bus skaitomas krašto išdaviku.

Mussolini paaiškino, kad savo pirmesnėse kalbose neturėjęs minties ardyti Europos taiką. Jis tik perspėjęs Italijos žmones, kad perdaug nesidžiaugtų tariamąja ramybe, kuri dabar neva esanti Europoj, ir būtų prisirengę prie visokių galimumų. Kuomet klausytojai šaukė: "Šalin Francija!" — jis prieš tai kuosmarkiausiai reagavęs.

K.

STUDENTĖS DAINA

Kas dar myli ilgus plaukus,
O aš bubikopą,
Kas daboja poetėlį,
O aš pilozopą.

Vai, dūda ir vėl dūda,
Vai tai dūda, dūdytėle,
O aš bubikopą.

Prie kasų netinka pudra
Nė kitokis tinkas,
Tik prie mano bubikopo
Tai viskas pritinka.

Vai, dūda ir vėl dūda,
Vai tai dūda, dūdytėle,
Tai viskas pritinka.

Per savaitę, per nedėlią
Paskaitos nubosta,
Bėgčiau, bėgčiau, kad galėčiau
Tekina pas Kostą...

Vai, dūda ir vėl dūda,
Vai tai dūda, dūdytėle,
Tekina pas Kostą.

Oi, kolegės mano mielos,
Ką ta meilė daro —
Geriau būsiu aš be pietų,
Negu be bazaro.

Vai, dūda ir vėl dūda,
Vai tai dūda, dūdytėle,
Negu be bazaro.

Šoku tango ir fokstrotą
Net kojytės sopa,
O sustojus klausiu "myli?"
"Ne, tik bubikopą.."

Vai, dūda ir vėl dūda,
Vai tai dūda, dūdytėle,
Net kojytės sopa...

B. Br.

("Rytas")

P. LAPĖNO ATSAKYMAS P. VOLDEMARUI

Geg. 19 d. "L. A." įdėta p. Voldemaro laiškas (jis vakar ir "Ryte" buvo padėtas), į kurį p. Lapėnas taip atsako:

Prof. Voldemaras savo laišką prieš mane nukreiptą ir "Lietuvos Aido" redaktoriui adresuotą pasirašo "Tautininkų Sąjungos garbės pirmininkas Prof. A. Voldemaras."

Aš turiu prof. A. Voldemarą pataisyti, kad jis niekada jokio Tautininkų Sąjungos susirinkimo tokiu pirmininku nebuvo nei renkamas, nei išrinktas.

Nežinojimas, kokiu garbės pirmininku jis yra, aiškiausia rodo kiek prof. Voldemarui buvo ir yra brangi ir artima Tautininkų Sąjunga. Būdamas valdžioje prof. Voldemaras buvo susirūpinęs teatro ir kitais reikalais, ir gal dėl to Tautininkų Sąjungai laiko visai nerasdavo. O išėjęs iš valdžios jis pasirūpino opozicijos dienraščių bendradarbiams duotame interviu Tautininkų Sąjungos centro valdybą nepamatuotai apkaltinti. Kada buvo reikalaujama tai įrodyti, tai jis, išsisukinėdamas, įrodymų vengė.

Nei Tautininkų susirinkimas, nei atskiri tautininkai iki šiol nėra iš Centro Valdybos reikalavę kviesti visuotinąjį susirinkimą prof. Voldemaro bylai spręsti. Tik vakar, gegužės iš 18 dieną, Kaune įvykusiame dešimties apskričių skyrių valdybų ir apskričių komitetų suvažiavime, kuriame dalyvavo 195 atstovai, buvo vienbalsiai priimta rezoliucija, reikalaujant prof. A. Voldemarą kviesti prie tvarkos.

Visiems žinomuose garsiuose interviu prof. Voldemaras save sutapdino su valstybe, kabineto krizę skelbė esant valstybes krize ir pranašavo kraujo praliejimą. Ar tai padorumo pažymys?

Kai prof. Voldemaro kabineto p. p. ministeriai, matyt visai nebegalėdami su juo dirbti, p. P. Prezidentui įteikė kolektyvų atsistatydinimo raštą, prof. Voldemaras savo atsistatydinimo rašto nepadavė motyvuodamas, kad neva jo duoti jam jaunieji neleidžia.

Argi taip gali elgtis rimtas valstybės vyras? Prof. A. Voldemaras apsiėmė veikalą parašyti. Pinigų paėmė, o veikalo iki šiol neparašė. Ar tai garbinga?

Prof. Voldemaras dar ir šiandien tebesėdi svetimame bute ir nuomos už ji nemoka. Ar tai padoru?

Kokia opozicija ir koks opozicinis veikimas yra leistinas ir koks neleistinas, manau, prof. Voldemarui aiškinti nereikia, nes šitai jis gerai žino iš kovos su plečkaitininkais, kai buvo valdžioje.

Klaidingą prof. Voldemaras daro išvadą, kad aš savo ir kitų šalininkus vertinu skaičiumi, o ne svoriu; aš kaip tik ir pasakiau, kad prof. Voldemaro šalininkų svoris yra mažas.

Nukentėjusių už prof. Voldemarą praeity aš nežinau. Tiesa, aš žinau, kad tautinės minties vadas, Valstybės prezidentas A. Smetona buvo pasodintas kalėjiman; kad garbingai žuvo a. a. kap. Gudynas, eidamas savo pareigas, bet, ar mūsų Tautos vadas buvo persekiojamas už Voldemaro idėjas, ir ar Gudynas žuvo už prof. A. Voldemarą,—o ne už ministerį pirmininką, vyriausybės galvą to krašto, kurį jis taip širdingai mylėjo ir tik jam o ne kitam tarnavo?

Aš nesidedu dideliu galvočium ir pripažįstu teisę ir kitiems galvoti. Gi prof. Voldemaras, matyt, yra visai priešingos nuomonės apie save. Jis mano, kad visur ir visuomet jis vienas temoka ir teturi teisės galvoti. Čia jau ne vien žemaičiams, bet ir visai Lietuvai žinomas priežodis.

Kol kas tokia prof. A. Voldemaro "moralė ir formalė teisė," kurios nepakeis nei dauguma balsų.

KAIP VOKIEČIAI SPAUDŽIA PRŪSŲ LIETUVIUS

"Naujasis Tilžės Keleivis" į savo paskutinį numerį įdėjo straipsnį antrašte "Apie Prūsų lietuvių prispaudimą Vokietijoj." Laikraštis rašo: "Apie šį dalyką šiame laikrašty jau daug sakyta. Vokiečiai vis dėlto tvirtina, jog Prūsų lietuviams duodama Vokietijoj visiška laisvė. Taip pat ir Vokietijos konstitucijoj pasakyta, kad Vokietijoj gyvenantiems, kurie nėra vokiečių kilties (t. y. ir lietuviams) leidžiama visai laisvai rūpintis savo kultūriniais reikalais. Bet tas viskas yra iš tikrųjų tiktai ant popieriaus, o praktikoj daroma visai kitaip. Vokietijos lietuvių susivienijimui daromais kliudymais mes turėjome jau ne kartą progos pasiguosti. Atrodo, visai taip, kad su Prūsų lietuviais elgiamsi, lyg jie būtų po išimties įstatymais. (Ausnahmegesetze). Mes dar gerai atsiminsime, kaip 1927 m. birželio mėn. Vokietjios lietuvių susivienijmas buvo surengęs ekskursiją į Klaipėdą. Tuomet Gumbinės valdžios prezidentas iš mūsų, kaip nė iš vienos kitos draugijos, reikalavo 50 pfenigių už kiekvieną narį, kuris prie ekskursijos prisidėjo. Paskutinį laiką vėl Tilžės miesto magistratas negirdėtu būdu į mus kabinasi. Vokietijos lietuvių susivienijimas savo salėj retkarčiais rengia vakarėlius. Už kiekvieną tokį lietuvišką vakarėlį magistratas prašo mokesčio (Vergaugungssteur), o tai tiek, kiek negalima sumokėti. Dabar Vokietijos lietuvių susivienijimas vėl gavo nuo magistrato kvietimą užmokėti už pavasario šventę, kuri įvyko antrą Velykų dieną, 62,50 markių. Kadangi pajamų iš tos šventės, — draugai buvo įleidžiami dovanai, — nė pusės tiek nebuvo, turėsime padaryti rinkliavą, kad galėtume surinkti pinigus magistratui. Mes dabar aiškiai matome, kad lietuvių judėjimą norima sistematingai numarinti. Todėl mes griežčiausiai protestuojame prieš tokį vokiečių vyriausybės elgesį, pakeldami savo balsą į visą pasaulį, kad mus mūsų sunkioj kovoj dėl savo kalbos ir būdo išlaikymo užstotų. Kažin, ką sakytų vokiečiai, jeigu Lietuvos valdžia pasiimtų tokius vokiečių žygius pavyzdžiu ir panašiai su vokiečių draugijomis Lietuvoj pasielgtų."

IR MAHOMETONAI PROTESTUOJA DĖL BOLŠEVIKŲ TERORO

"Slowo" praneša, kad šiomis dienomis Vilniuj gyveną Rusijos emigrantai mahometonai pasiuntė protesto telegramas prieš mahometonų persekiojimus Sovietų Rusijoj-Popiežiui, Egipto karaliui Fuadui, Hedžaso karaliui Ibn Saudui Mekoj ir lenkų respublikos prezidentui. Telegramose atvaizduojami baisūs mahometonų bažnyčios persekiojimai Sovietų Rusijoj ir prašoma pagalbos ir užtarimo.

3400 KALINIŲ LIETUVOS KALĖJIMUOSE

Kaunas. Dabar Lietuvos kalėjimuose esą apie 3,400 kalinių. Kauno kalėjime iš jų yra apie 1300 kalinių.

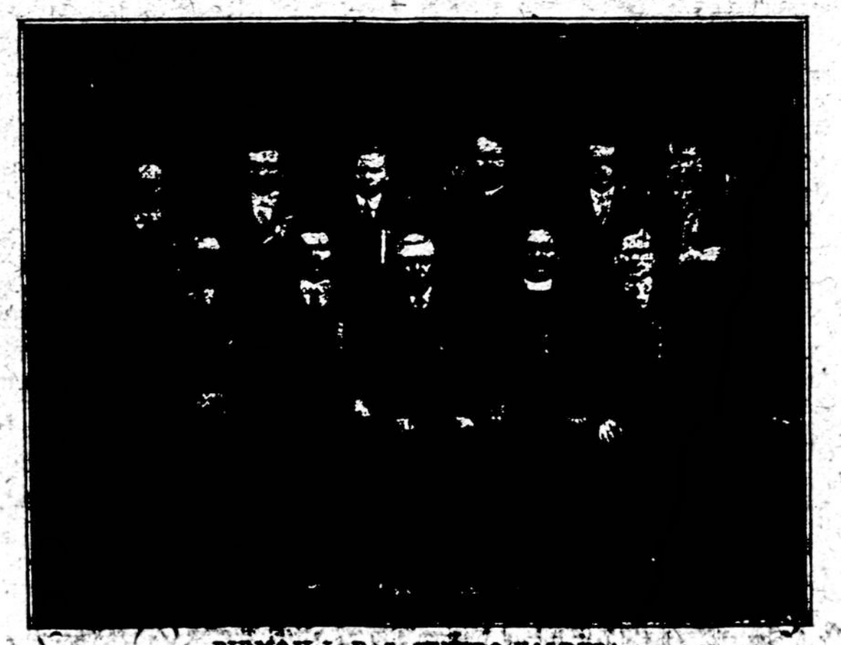

PIRMOJI L. D. S. CENTRO VALDYBA

Stovi iš kairės dešinėn: A. F. Kneižys, J. Mažeika (dabar jau miręs Lietuvoje), J. Petrauskas, kun. T. Žilinskas, V. Kudirka ir J. E. Karosas. Sėdi iš kairės dešinėn: J. J. Ramanas, F. Virakas, M. Žioba, kun. F. Kemėšis ir M. Venis.

"GALYBĖ" LIETUVOJ PALIKO GYVUOTI

Iš amerikiečių surinkta $92,000.00

KAUNAS. — Balandžio 30 d., Liaudies namuose įvyko visuotinis "Galybės" b-vės susirinkimas.

Kvorumui akcininkų susidarius susirinkimą pradėjo p. Linartas, pirmininkavo kan. P. Dogelis.

Įdomiausia buvo išgirsti valdybos pranešimo, kurį padarė "Galybės" reik. vedėjas inž. Skripkus.

Inž. Skripkus nupasakojęs visą "Galybės" istoriją. Pasirodo, jog steigėjais buvę: pral. Olšauskas, inž. Pauliukonis, inž. Skripkus, Markas, inž. Šliogeris ir kt. Jos tikslas buvo gaminti elektros jėgą miestams, miesteliams apšviesti, fabrikams varyti ir trąšoms dirbti. Bendrovė pradėjo veikti 1921 m. Nutarta sukelti kapitalas ligi 25,000,000 auksinų, kad būtų galima prądėt darbus. Todėl buvo išleistos akcijos 2,500 auksinų, vėliau pakeista po 100 lt., kurias bendrovės įgaliot. visiems pardavinėjo. Markas, "Galybės" įgaliotinis, apvažinėjo beveik visą Lietuvą, bet reikalingo kapitalo nesukėlė. Vis dėlto pradėjo veikti.

Eiguliuose išnuomuota 10 ha. žemės hidroelektrinei stočiai ant Neries statyti. Pradėta daryti tyrimai, buvo išdirbtas net projektas. Tačiau dėl per menko kapitalo nuo darbo susilaikyta. Gavus iš valdžios leidimą prof. Kolupaila padarė tyrimus ant Nemuno ties Verkne—Nemaniūnais. Bet ir čia darbai nepradėti, nes 1923 m. surinktas auksinais kapitalas krito ir pasiliko, palyginti, labai mažas. Ūkio bankas, kur buvo padėti "Galybės" pinigai, atsilygino pagal kursą, o prekybos ir pramonės bankas daug mažiau.

Nutarta ieškoti naujos išeities. Buvo pasiųstas į Ameriką p. Gabrys, tačiau jam nesisekė. Tada 1923 m. buvo ten komandiruoti b-vės akcijų platinti pral. Olšauskas ir inž. Pauliukonis. Bet ir jie, nežiūrint gana didelių pastangų, surinkę tik 92,000 dolerių. Nutarta ieškoti paskolos. Per konsulą Bielskį ir kažkokį Naginį įsibrovė inž. Pauliukonis į Westinghouse kompaniją, kuri duodavo užsienių pramoninkams paskolas. Inž. Pauliukoniui apgynus "Galybės" projektus tam tikroj komisijoj, kompanija sutiko duoti 6,000,000 dolerių paskolą iš 6 proc., tik pareikalavo Lietuvos vyriausybės garantijos. Siųsta į Kauną ekstra telegrama, bet garantijos nesulaukta. Pasirodo, kad vyriausybė kažko delsusi. Sudaryta komisija nutarė garantiją "Galybei" duoti, bet finansų min. p. Petrulis vis dėlto atsisakė. Sako, ir čia intrigavusi dabartinė belgų elektros bendrovė. Pral. Olšauskas ir inž. Pauliukonis buvo po 4 mėn. paršaukti į Lietuvą.

Kad elektros energijos tiekimo reikalas buvo aktualus, prašyta vyriausybės koncesijos elektros stotims ant Nemuno ir Neries statyti. Seime įstatymas tuo reikalu praėjęs dviem skaitymais, trečiuoju jau užkliuvo, ir visai nebuvo svarstomas. Ir čia, sako, veikę kažkokios pašalinės jėgos. Prie III seimo nieko negalima buvo veikti. Perversmui įvykus, kreiptasi į min. kabinetą, bet ir ten liepė palaukti seimo sušaukimo. Taip pradėtas darbas turėjo sustoti.

Vis tik derėtasi su užsienio firmomis dėl statybos. 13 jų atsiliepė. "Allgemeine Gesellschaft" net atstovą šiomis dienomis atsiuntė ir žadėjo už 333,357 dol. pastatyti gerą hidroelektrinę stotį, bet... kad taip atsitiko, bent dabar nieko realaus negalima padaryti. Anot inž. Skripkaus, daugiausoia čia parėję nuo seimo ir kai kurių asmenų, kurie dėl blogos valios ir nesusipratimo visą darbą sutrukdę.

Kasos stovis

Pranešimą padarė buhalteris p. Šidlauskas. Tiktai nuo 1925 m. užvesta dviguba buhalterija. Pirmiau būta kiek netvarkos.

1922 m. pajamų buvo 11 mil., išlaidų 6 mil. markių. Pakeitus auksinus litais balanse gauta 1,003,000 lt. Deficitas tuomet buvo 3,740 lt. 1923 m. jau 39,800 lt. deficito, nes būta per 100,000 išlaidų. (Reika pastebėti, kad tas deficitas pažymėtas toks didelis, kad finansų ministerijos inspekcija visas išlaidas kelionėms, tyrimams etc. laiko deficitu, nes bendrovė turinti likviduotis).

1926 m. deficitą 151,000 organizacinių išlaidų 11,800. 1927 m. deficito 153,000, org. išlaidų 11,000. — 128 m. deficito 152½ tūkst., išlaidų 10,400. 1929 m. galutinai viską suvedus nuostolių 150,000. Kasoje nieko nėr, nes kai kurie asmenys paliko skolingi, nevisi akcininkai atsilyginę. Visoms sumoms pateisinamieji dokumentai yra.

Bendrai išlaidų padaryta apie 174,000 lt. Jų tarpe—kelionėms į Ameriką 72,000, už leidimą vyriausybei 25.000, akcijų spausdin. 3,000, brošiūros 5,000, p. Gabrys kaltas 12,000 lt. už parduotas akcijas, Baltutis 4,000 lt. ir Markus 8,000 lt. Tyrimo darbai atsiėjo 48,000 lt.

Kaip su akcininkais?

Akcijų išpirkta 5855, sumokėta 8,557,641 auks. arba 148,087 lt. Daugelis už akcijas paliko skolingi. Iš viso akcijas pirko 875 asmenys. Kai kurie labai daug; pav. inž. Skripkus 1,773 akcijas, kun. Bartuška 300 akc., Kairys 101, kan. Šaulys per 100 akc. Akcijas pirko visi, kas norėjo prisidėti prie Liet. pramonės kūrimo.

Revizijos komisijos pranešimas,

kurį surašė revizija daręs p. Linartas, buvo labai trumpas. Kaltinama valdyba, kad nuo 1925 m. nešaukė visuotinio susirinkimo, kad per maža surinkta keliavusių į Ameriką, kad tie patys valdybos nariai ėmę algą ir 8 proc. už akcijų platinimą etc.

Inspekcijos aktas

Jis buvo sustatytas po 1 mėn. revizijos 1929 m. gale. Pagal tą aktą "Galybės" b-vė aktyviai veikusi 1923-26 m. Turėjo savo biurą, darė tyrimus etc. Buvo padaryti žygiai dviem hidroelektrinėm stotim pastatyti. Bet atsiradus kliūčių "Galybės" b-vė nuo 1926 m. beveik nieko nebeveikianti. Kadangi, anot inspekcijos, esą padaryta 610,717 lt. nuostolių, bendrovė turinti likviduotis.

Inspekcija tokį nuostolį išveda todėl, kad visus ligšiol nudirbtuosius "Galybės" darbus laiko beverčiais. Kurso skirtumą keičiant į litus — 418,000 — ji laiko nuostoliais. Iš akcininkų ir skolininkų taip pat visko dabar nebūsią galima išieškoti.

"Galybė" palieka gyvuoti

Visuotinis susirinkimas apyskaitą priėmė vienbalsiai. Tuos akcininkus, kurie dar nesumokėjo pinigų, nutarta išbraukti. Skolininkus paraginti atsilyginti arba traukti teismo atsakomybėn.

Likvidacijos klausimo susirinkimas nutarė nekelti. Susidėjus patogesnėms aplinkybėms turto vertė galinti pakilti ligi 100,000 lt. Daryti žygių suteiti į kontaktą su norinčiais darbuotis šioje srityje ir sekti padėtį.

Į valdybą išrinkti: inž. Skripkus, kun. Bartuška ir p. Dauknys.

"R."

IŠ LIETUVOS DURPIŲ ŪKIO

Lietuvos pelkės ir durpynai sudaro apie 180,000 ha. ploto arba apie 4% visos teritorijos, neskaitant okupuotos lenkų dalies ir Klaipėdos krašto. Šitoks pelkynų plotas palyginti su kaimynų latvių tokiais pat plotais yra nedidelis.

Apie du trečdalju visų mūsų pelkių sudaro durpynai su plonais sluoksniais, mažai arba visiškai netinkančiais techniškai naudoti. Oficaliais daviniais mūsų tinkamų kurui ir kitiems reikalams naudoti durpynų yra 65,648 ha. su 1,969,291,-962 m³ išteklium šlapių durpių. Šitas šlapių durpių kiekis gali duoti apie 200,-000,000 tonų sausų durpių. Didžiausi durpynų plotai yra Šiaulių apskr., t. y. 11,-844 ha. su ištekliu 315,-550,022 m³ ir Mariampolės apskr. 8,439 ha. — 254,817,-900 m³.

Kai kurie durpynai, ypač Šiaulių apskr., yra labai turtingi storu durpių sluoksniu net iki 9 metrų gylio. Visos Lietuvos vidutinis durpynų gylis yra nuo 2,4 iki 4,8 metrų. Per 1929 metus visoj Lietuvoj buvo pagaminta 85,500 tonų durpių. Iš jų rankiniu būdu — 55,000 tonų ir 30,500 tonų — mašininiu. Daugiausia durpių iškasta buvo 1929 metų Vilkaviškio apskrit.— 26,100 tonų durpių rankiniu būdu ir Šiaulių apskr. — 19,800 tonų iš kurių 1,800 tonų rankiniu būdu ir 18,-000 tonų mašininiu būdu. Jei palyginti iškastų durpių kiekį 1919—1920 m. su 1929 metais, tai tas kiekis yra trigubai pastaraisiais metais didesnis.

1929 metais buvo išnuomuotą įvairioms įmonėms apie 500 ha. durpynų, kur buvo pagaminta 30,500 tonų sausų durpių. Didžiausia įmonė, "Amerikos Lietuvių Akcinė Bendrovė" turi išnuomojusi Rikykos durpyną, kur pagamina kasmet apie 20,000 tonų durpių. Šitomis durpėmis varo didelę elektros stotį, kuri teikia energiją ir šviesą visam Šiaulių miestui ir Radviliškio m.; kitą dalį durpių parduoda geležinkelių reikalams ir centraliniam namų apšildymui.

Per 1929 metus iš durpių ūkio gauta 106,367 lt. pelno. Kaip matyti, durpių ūkis pradeda intensyviau tvarkytis ir žymiai pavaduoja kitą kurą: mišką, anglį ir koksą. Šitoks mūsų kraštui reiškinys yra visais atžvilgiais naudingais. Tik tenka daugiau dėmesio atkreipti į durpių ūkį, kuris gali duoti daug valstybės iždui pajamų: suskalsinti mišką, sutaupyti pinigų, kuriuos išleidžiam užsienin pirkdami anglis ir kitokią kuro medžiagą.

A. Požėla

("L. A.")

TOKIŲ GATVIŲ KAŽI AR RASI KUR, KAIP KAUNE

Tur būt, mažai kas iš kauniškių yra įsigilinęs į mūsų laikinosios sostinės gatvių pavadinimus. Bet verta: pridėtas vargas gausiai apsimokės. Kito miesto, jau nekalbant apie sostines, su taip prašmatniai parinktomis gatvėmis tikriausiai visame pasaulyje nėra.

Tikrą tiesą pasakius, mūsų miesto tėvai serijomis gatves krikštijo su ypatingu įniršimu, ir dabar laimingas Kaunas turi tokių darnų, harmoningų gatvių vardų, kaip *Altų, Baritonų, Sopranų, Tenorų, Apynių, Avižčių, Braškių, Kanapių (Kas dėl ne Pilypo iš Kanapių?), Kriaušių, Obuolių, Pupų, Serbentų, Sėmenų, Slyvų, Šermukšnių, Vuisių, Vašuoklių, Vyšnių, Žemuogių, Siūlų, Plytų, Vinių, Čekų, Danų, Estų, Lenkų (taip, Lenkų!), Norvegų, Olandų, Slavų, Švedų, Darbininkų, Mėsininkų, Vežėjų ir t. t.*

Prieš tokį metodingą, išlaikytą gatvių krikštijimą, tiesa, principialiai nieko negalima sakyti, tik truputį gaila, kad miesto tėvai neišnaudojo visų galimumų. Pavyzdžiui, kaip puikiai skambėtų greta Pupų, Olandų, Vežėjų gatvių, Kopūstų ar Burokų, Hotentotų ir kitų mums draugingų ir tokių mums artimų profesijų kaip Auksavežių profesijų vardais pakrikštytos gatvės!

Bet nereikia pamanyti, ką miesto tėvai sugebėjo — sausus praktiškus amerikiečius sekti. Jų duotuose vardu se yra ir drąsių fantazijos polėkių. Juk *Degtukų, Grąžtų, Koklių, Nyčių, Rabinų, Servituto, Siūlų, Spynų, Staklių, Stiklų, Šeivų, Virvių* gatvių vardų sąskambyje tikrai yra kažkas eteriško, didingo, sostinišk

"L. A."

Apie Želigovskio Kiaušinį

Daug margučių mes išdaužėm
Per Velykas,
Tiktai vienas senas kiaušas
Pasiliko.

Generolas Želigovskis
Jį padėjo,
Ambasadorių seimelis
Užperėjo.

Tai ne paprastas margutis,
O spygliuotas,
Ant margučio to vištelė
Karūnuota.

Jau devintos štai Velykos,
Kai tas kiaušas
Guli mūsų Vilniaus krašte
Pasišiaušęs.

Ir ilgai dar nor' gulėti
Aiškiai matos.
Ak, vyručiai, neapseisim
Be granatos!

Jeigu norime tą kiaušą
Supešioti,
Ak, vyručiai, neapseisme
Be armotų!

Daros koktu vien pažvelgus
Į tą kiaušą.
Vai, kad gi, kareivėliai,
Jį sudaužme?..

Nebelaukim dešimtųjų
Mes Velykų,
Okupuotą mūsų šalį
Išvalykim.

"Karys"

Įdomi knyga "Kalėjimuose pas bolševikus." Parašė kun. P. Dogelis. Jis pats pergyveno tai, ką parašė. Galima ją gauti pas autorių už 3 litus su persiuntimu į Ameriką. Kreipkitės adresu: **Kaunas, Kan. P. Dogelis, Bazilikų, Lietuva.** Knyga įdomiai parašyta, ir nemaža—160 puslapių.

YPATIŠKAI VADOVAUJAMA
DIDELĖ EKSKURSIJA

Į LIETUVĄ

Prisidėkit prie ekskursantų kurie dalyvaus minėjime 500 metinių mirties sukaktuvių

D. L. K. VYTAUTO

Išplaukiant

HOLLAND AMERICA LINIJOS

vėliaviniu laivu

STATENDAM

iš New Yorko

RUGPIŪČIO 16

Nuženminta laivakorčių kaina į abu galu. Puiki kelionė ir malonus patarnavimas. Tiesioginis gelžkelių susisiekimas į Klaipėdą per Rotterdamą.

Informacijų atsiklauskit pas Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Asociacijos narius.

MISS J. LEONAITĖ, "Amerikos Lietuvio" Agentura, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. VASILIAUSKAS, 814 Bank St., Waterbury, Conn.
A. S. TREČIOKAS, 197 Adams St., Newark, N. J.
J. SEKYS, 226 Park St., Hartford, Conn.
"NAUJIENOS," 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
A. VELECKIS, 502 South Ave., Bridgeport, Conn.
P. BALTUTIS, 3327 S. Halsted St., Chicago, Ill.
"DIRVA," 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
K. MAKAREVIČIUS, 95 Liberty St., Ansonia, Conn.
K. VAIŠNORA, Franklin Savings & Trust Co., Pittsburgh, Pa.
J. J. URBSZO, 187 Oak St., Lawrence, Mass.
P. MOLIS, 1730 — 24-th St., Detroit, Mich.
J. G. BOGDEN, 322 West Long St., DuBois, Pa.
J. ZOLP, 4559 S. Paulina St., Chicago, Ill.
V. M. STULPINAS, 3255 S. Halsted St., Chicago, Ill.
A. VARAŠIUS, S. 12 & Carson St., Pittsburgh, Pa.
"TARPININKO" Agentura, A. Kupstas, 322 W. Broadway, So. Boston, Mass.
MISS J. RODIS (Rauktytė), 50 Sterling St., Worcester, Mass.
N. GENDROLIUS, 385 Broadway, South Boston, Mass.
J. KAŽEMĖKAS, 793—797 Bank Street, Waterbury, Conn.
P. BARTKEVIČIUS, 678 N. Main Street, Montello, Mass.
K. STIPRAS, 875 Cambridge St., Cambridge, Mass.
J. VITKAUSKAS, Richmond Trust Co., 2701 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
MATAS BIEKŠA, "Sandaros" Agenturos vedėjas, 373 Kensington Avenue, Roseland, Chicago, Ill.

EKSPRESINĖ KELIONĖ Į EUROPĄ

Per Hamburgą Mūsų Moderniniais Laivais

HAMBURG — DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN — NEW YORK

Išvažiuoja reguliariai kas savaitė, prieinamos kainos. Tiesioginiai gelžkeliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukimai mūs populiariais kambariniais laivais:

ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND

Dėl informacijų kreipkitės į lokalinius agentus musų

HAMBURG-AMERICAN LINE
209 TREMONT STREET — BOSTON, MASS.

ATOSTOGAUTI-LIETUVOJ

Skandinavų-Amerikos Linija

ASMENIŠKAI vadovaujama per KUN. G. M. ČESNĄ

EKSKURSIJA

Birželio 14-ta Dieną

Laivu "UNITED STATES"

LIETUVON per KLAIPĖDĄ

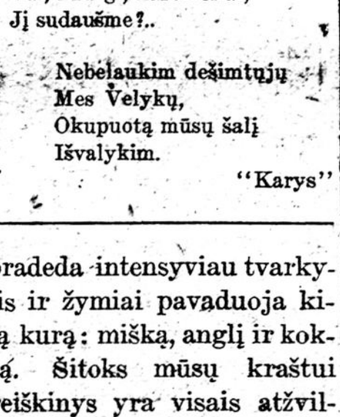

DLK. Vytautas Didysis (1350-1430)

OFICIALINĖ LIETUVOS VYČIŲ EKSKURSIJA

Liepos 5-tą Dieną

Laivu FREDERIK VIII

LIETUVON per KLAIPĖDĄ

SMAGIAUSIA - PATOGIAUSIA - KELIONĖ

Visas kelias vandeniu iki Klaipėdos

LAIKO NEDAUG!—RUOŠKITĖS!

Dėl visų informacijų kreipkitės pas jusų agentą arba į

SKANDINAVIAN AMERICAN LINE

37 WHITEHALL STREET — NEW YORK CITY

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

Worcesterio Įvairumai.

Nedėlto, taip mažai matosi žinučių iš mūsų miesto, kad mažai jame yra veikiama, bet greičiau dėlto, kad korespondentai yra perdaug užsivertę kitais darbais. Tad nors trumpai, lai būna man leista pažymėti keletą paskutiniųjų įvykių.

Motinų Diena.

Tą metinę motinų pagerbimo šventę, mūsų sąjungietės visuomet gražiai mini. Ir šįmet Moterų Sąjungos 5-tosios kuopos narės pasipuošę gėlėmis priėjo prie Dievo Stalo aukodamos savo maldas už gyvas, ir mirusias savo motušes. Jų rūpesčiu, altoriai buvo išpuošti Motinų Dienai skiriamoms gėlėms.

Tą patį vakarą, 11 d. gegužės, rinkosi žmonės į šv. Kazimiero parapijos svetainę pasižiūrėti linksmo teatro "Motinos Širdis." Vaidinimas visais atžvilgiais pavyko. Ypač malonu buvo matyti čia gimusį mūsų jaunimą užimant visas roles ir gražiai jas atliekant.

Ir kodėl ne? Juk čia augęs jaunimas lankantis anglų teatrus, prisižiūrėjęs garsių aktorių tekniškai apdirbtas roles, kaip tik ir gali ir privalo imti didesnį dalyvumą lietuvių vaidinimuose.

Vaidinimo pertraukoje, adv. Mileris pasakė trumpą, bet gražią ir nuoširdžią prakalbą, atatinkamą tos dienos reikšmei.

Be to, buvo ir kitų pajvairinimų, kaip tai: dainos panelių Giraičiutės, Sidabriutės ir Adomaičiutės ir gražus p-lės G. Vaitekūnaitės smuikavimas. Visos čia minėtos panelės yra sąjungiečių dukrelės ir būsiančios kandidatės į sąjungos nares.

Blaivininkų 25 kuopos pramoga

Sekmadienio vakare, 18 d. gegužės įvyko vaidinimas veikalo "Fabijolė." Vaidino patyrę viršminėtos kuopos megėjai. Apie jų gabumus, rodos, nereikia kalbėti, — jau nė viena kolonija yra mačiusi gabiuosius blaivininkų 25 kuopos vaidintojus.

Patsai veikalas, atvaizduojąs pirmųjų krikščionių persekiojimus ir kankynes, yra gražus ir pamokinantis.

Sekanti asmenys ėmė dalyvumą: Fabijus, Romos senatorius — P. Mankus, Fabijolė, jo duktė — p-lė J. Steponkiutė, Tartulijus — Romos prefektas — V. Rimša, Korvinas, jo sūnus — V. Blaveckas, Fulvijus, Sirijos pasiuntinys — J. Svirskas, Sabestijonas, Romos generolas krikščionis — J. Grigas, Kolpurnas, Romos oficierius — A. Valatkevičius, Judėjus, oficiehius — F. Puzara, Kolesmo, užvaizda — J. Grigas, Šv. Agnietė — S. Blaveckaitė, Syra, vergė krikščionė — A. Žemaitaitė, antra vergė, Afra — O. Mešukaitė, trečia vergė—Graja — O. Žiukaitė.

Be to, buvo pajvairinimų, kaip tai p-lės B. Sidabriutės dainos, panelės G. Vaitekūnaitės smuiko solo, deklamacijos ir šokiai jaunų vaikučių, ir p. Bliūdžiaus benas.

Garbingas svečias.

Tą patį vakarą atsilankė į Blaivininkų parengimą J. M. Pralotas J. Macijauskas, Švėkšnos klebonas. Jam įėjus svetainėn, sutiko gausus sustojusios minios plojimas ir p. Bliūdžiaus beno užtrauktas maršas. Mat p. Bliūdžiaus esama švėkšniškio, — ir pajvairindamas vakarą savo grojimais, prisidėjo prie pagerbimo savo buvusios parapijos klebono praloto Macijausko.

Kun. Petraičio perstatyas kalbėti, gerbiamas svetys trumpai nupiešė Lietuvos ūkišką gyvenimą, gi paskui perėjo į jos kultūrinę sritį. Čia plačiau atpasakojo apie Švėkšnos gimnaziją, kuri yra jo rūpesniu ir darbu įsteigta. Užbaigęs kalbą patsai perėjo rinkdamas aukas dėl tolesnio išlaikymo, Švėkšnos gimnazijos. Užbaigęs rinkliavą ir padėkojęs aukavusiems, pralinksmino augusius ir mažus su tam tyčia vaikučiams skiriama pasakėle. Kokį duosnumą worcesteriečiai parodė šiam girtinam kultūros reikalui, — neteko patyrti.

Rūtvilė

GRAND RAPIDS, MICH.

D. L. K. Vytauto 500 m. mirties sukaktuvių paminėjimas

Birželio 29 d., 1930 m., Vytauto mirties sukaktuves rengia ir vadovauja D. Vytauto vietinė kareivių draugija ir visos Grand Rapids, Mich. lietuvių kolonijos draugijos. Todėl iškalno raginame mūsų brangiąją visuomenę prie šio paminėjimo ruoštis

Prie šių iškilmių padidinimo ir gražesnio darbo nuveikimo turėtų prisidėti kiekvienas, kurio širdy ir gyslose dar teka D. Vytauto lietuviškas kraujas!

D. Vytauto kareivių ir kitų draugijų bendrai išrinkto komiteto yra labai aukšta mintis ir gilūs norai paminėjime 500 metų mirties mūsų genijaus, didvyrio ir mūsų visų mylimo tautos tėvo.

Todėl bendro komiteto yra nutarimas iš visų keturių šalių visą lietuvių išeivija kvieti didžiausiu trimito balsu.

Tėmykite ir skaitykite laikraščiuose ką ruošia Grand Rapids, Mich. didžioji lietuvių kolonija 29 d. birželio. Šioje dienoje atsidarys didžiausios durys lietuvių tautos apvaikščiojimui. Ir ištikro, lietuvi, kas tik gyvas, ruoškimės, spieskimės ir pasirodykime, kad mes esame lietuviai, mylinti savo tautą ir jos genijų.

Tos dienos programas bus labai gražus. Aštuntą valandą ryte, šv. mišias atnašaus mūsų klebonas J. Lipkus, už visus lietuvius kareivius, žuvusius kovoje už Tėvynės laisvę — nepriklausomybę. Per šv. mišias D. Vytauto kareivių draugija ir kitų dr-jų atstovai "in corpore" priims šv. Komuniją.

Laike iškilmingų šv. Mišių giedos didysis parapijos choras, kuris labai gražiai yra išlavintas prof. S. V. Railos.

Todėl tolimesnieji apylinkės lietuviai, norėdami dalyvauti taip gražiame paminėjime su bažnytinėmis pamaldomis, malonėkite atsilankyti anksčiau.

Vakaro programas

5:00 val. vakare iškilminga vakarienė šv. Jurgio draugijos svetainėje. "Toast master" išrinktas M. Bagdon. Laike vakarienės seks pasveikinimai mūsų miesto viršininkų ir kuopų delegatų.

8:00 val. vakare pradžia programo. Vakaro vedėjas gerb. P. Kazanauskas. Programe dalyvaus gerb. "Draugo" redaktorius L. Šimutis. Todėl bus mums visiems malonu išgirsti jo gražios kalbos 500 metų mirties D. Vytauto paminėjime.

Tolians programoj dalyvaus trijų parapijų chorai: mūsų mylimos sesutės Pranciškietės ir mokiniai; D. Vytauto Kareivių Dr-jos orkestra ir šių draugijų atstovai:

L. D. K. Vytauto Kareivių D-ja —V. Nikšas, B. Bacevičius, P. Kazanauskas, P. Kamsickas, R. Žemaitis; Šv. Petro ir Povilo Dr-ja — P. Medelinskas, J. Teiberis; Šv. Petro ir Povilo Choro Dr-ja — Panelė O. Adomaitė, K. Rinkus; Šv. Jurgio Dr-ja—A. Barčiauskas, K. Lorenca; SLRKA. 54 kuopa — M. Čižauskas, J. Šidlauskas; Šv. Petro ir Povilo Jaunimo Dr-ja — M. Bagdon, Pati J. Adomaitė; Moterų Šv. Rožančiaus Dr-ja—R. Čiuplienė, M. Paurienė; Šv. Agotos d-ja—O. Lorencienė, A. Martinkevičienė; L. R. K. A. Moterų Sąjungos 42 kuopa — M. Rinkevičienė, S. Grigaliūnienė; Panų Dr-ja — p-lės T. Krividaitė ir O. Žalėniūtė; SLA. 60 kuopa — K. Pašluosta, A. Krasnauskas.

Rengkimės visi, nes tai bus vienas didžiausių ir gražiausių mūsų tautoje paminėjimų, kuris neišdils iš mūsų širdžių.

Visus nuoširdžiai kviečia tos dienos rengimo komisija.

K. R.

W. LYNN, MASS.

Šioje lietuvių kolonijoje yra susitvėręs "Jaunuomenės Choras." Tai yra vienintėlė jaunimo organizacija šioje lietuvių kolonijoje, kuri turėtų palaikyti lietuvybę tarpe jaunimo Amerikoje ir dirbti dėl mūsų tėvynės Lietuvos.

Bet yra visai atvirkščiai... Kaipo lietuvių choras turėtų pirmoje eilėje mokėti Lietuvos himną, bet chorui nė į galvą neatėjo. Buvo pageidavimų iš choristų, bet choro vedėjas pasakė, kad jau yra iš mados išėjęs ir Lietuvos himnas yra jau pasenęs. (Gal šio choro vedėjas mano parašyti naują himną?).

Ir šis choras yra tik dėl choro vedėjo naudos. Vieną vakarą savaitėj mokinasi dainuoti, o nė vieno tinkamo parengimo nepastatė scenoje. Kaipo choras turėtų pastatyti scenoje operetę arba panašiai. Tiesa, vieną kartą parengė teatrą ir koncertą. Teatras susidėjo iš dviejų veikalų ir monologo. Vedėjas paėmė 36 dolerius už išmokinimą... nebuvo už ką paimti.

Pirmiaus šis choras skaitėsi nepartinis. Bet lapkričio mėn. 1929 prisirašė prie Proletarinės Meno sąjungos — tai yra prie Komunistinės bandos, kur visi chorai savo dainomis garbina Maskvos dievaičius. Nežinau, kaip šis Lynno choras galėjo pakliūti į tokią "garbingą bandą," nes iš vaikinų ir merginų tarpo yra daugiausia geri katalikai; taipgi šio choro valdyboje yra irgi geri katalikai. Tur būt daugumas visai nežino, kad yra prisirašę prie tokios organizacijos; kiti nesuprato, kas tai yra per Proletarinė meno s-ga, o vedėjas išgyrė ir tokiu būdu pakliuvo prie komunistinės bandos.

Todėl Lynno jaunimui jau būtų laikas susiprasti ir rimčiau pagalvoti, kas tai yra Proletarinė meno sąjunga ir kokiu keliu ji eina ir apsisaugoti nuo visų išnaudotojų, kurie slopina ir trukdo tautinį veikimą.

Paspartis

BROOKLYN, N. Y.

Iš D. N. Y. Feder. Apskr. darbuotės.

Didžiojo New Yorko Fed. Apskrities įvyko mėnesinis susirinkimas gegužės 30 d. vakare, Karalienės Angelų par. salėje.

Dalyvavo pusėtinas būrelis draugijų ir kuopų atstovų.

Nutariama rengti išvažiavimą į Forest parką pabaigoje liepos ar pradžioje rugp. mėn. Tikslas šio išvažiavimo — kelti kapitalą būsimai naujai vietos spaustuvei.

Apkalbamas išvažiavimas į Linden, N. J. Šis išvažiavimas yra rengiamas Rytinių Valstybių lietuvių katalikų. Jis bus birželio 29 d. Išvažiavimo programa bus gana plati. Bus žaislų, base-ball ir koncertinė dalis. Dalyvaus apylinkės chorai. Bus kalbėtojų, kaip anglų, taip ir lietuvių. Žodžiu, bus tai nepaprastas draugiškas katalikų suvažiavimas — arba antroji Lietuvių Diena, kurioje Vytauto Didžiojo ainiai, susirinkę į vieną vietą, padarys pažadus sekti Vytauto Didžiojo pėdomis.

Tuojau čia pat—susirinkime buvo išrinkti darbininkai: 4 vyrai ir 5 moterys.

Kalbėta apie važiavimo priemones. Nutarta važiuoti busais. Prašyta atstovų iš kuopų ir draugijų, kad jie savo draugijose ir kuopose paagituotų ir surašytų norinčius važiuoti į Linden birželio 29 d. ir priduoti vardus ir pavardes sekančiame susirinkime, kuris bus birželio 20 d. Karalienės Angelų parapijos salėje, tuoj po pamaldų, vakare 8 val. Kelionė į Linden ir atgal busais kainuos $1.00, kuris bus mokamas iš kalno užsiregistruojant.

Rytinių Valstybių Seimelio reikalu, kuris bus Liepos 4 d., šv. Jurgio parapijos salėje, Brooklyn, N. Y. (207 York St.) apkalbėta. Šiame seimely bus svarbių dalykų apkalbama. Bus referatų ir šiaip jau pranešimų. Raginama kuopos ir dr-jos rinkti birželio mėn. susirinkimuose atstovus ir jiems įdavus savo kuopų ar draugijų nutarimus, prisiųsti liepos 4 d. į viršminėtą salę.

Iki šiol apskritis susirinkimus laikydavo penktadieniais vakare Karalienės Angelų salėje, bet pradėjus liepos 20 d. sekmadienio susirinkimai bus sekmadieniais, 7:30 val. vakare. Vietos bus paskelbtos vėliau.

Pabaigoje gerb. J. Liudvinaitis užprašo visus Brooklyno lietuvius katalikus dalyvauti išvažiavime kuoskaitlingiausiai. Atstovai noriai pažada netik patys važiuoti, bet ir daug savo draugų ir pažįstamų nusivežti į Linden birželio 29 dieną.

Rap.

MONTELLO, MASS.

Darbas—žingsnis—ūpas

LDS. 2-ra kuopa dirba ir savo darbais džiaugiasi. Gegužės 30 d., Romuvos parke, LDS. N. A. apskričio gegužinė pavyko. Buvo daug svečių. LDS. 2-ra kuopa gražiai auga, nes turi energingų narių, kurie jos labui daug dirba. Visų ūpas geras. Jaunasis kunigėlis Kneižis su parapijonais pagerino Romuvos parką dėl žaidimų. Dabar laukiame sugrįžtant savo mylimo klebono kun. Švagždžio iš Lietuvos su naujienomis.

Bronis Bartkevičius,
LDS. 2 kuopos prot. sekretorius

MINERSVILLE, PA.

Gegužės 4-tą, man teko lankytis šv. Pranciškaus parapijoj Minersville. Ši parapija yra nemaža. Daug žmonių susirenka išklausyti šv. mišių. Man teko būti bažnyčioje kada šv. mišių auką atnašavo klebonas kun. Mykolas Daumantas. Jis taip-gi pasakė gražų ir turiningą pamokslą. Prašė ir ragino, kad visi gausiai lankytūsi į šv. misijas, kurias davė Tėvai Marijonai iš Chicagos.

Po šv. mišių teko dalyvauti susirinkime, kurį pats klebonas atidarė ir visą tvarką vedė. Pastebėjau, kad minersvilliečiai visa širdžia myli ir gerbia savo kleboną.

Kun. Mykolas Daumantas būdamas Philadelphijoj pas kun. J. J. Kaulakį daug dirbo, bet būdamas klebonu čia dar daugiau dirba. Atėjęs rado didelę skolą, bet kaip teko sužinoti, per kelis mėnesius jau daug atmokėjo.

Bažnyčioj visi altoriai pagražinti. Apie kleboniją ir bažnyčią viskas atnaujinta ir aptaisyta. Po pietų buvo Gegužinės pamaldos. Maniau kad rasiu kelias moterėles, bet įėjus nustebau, kad reikėjo net apsidairyti kur gauti vietą atsisėsti. Tas parodo, kad minersvilliečiai yra maldingi žmonės.

Dar vienas dalykas, kuris visų atydą traukia, tai šv. Pranciškaus parapijos choras. Šio choro giedojimas malonus klausyti. Jį išlavino ir diriguoja p. Mikutavičius, kuris toje parapijoje jau apie 20 metų vargonininkauja.

Ten Buvus

ŠV. KAZIMIERO DR-JOS NARIŲ DĖMESIUI

Šv. Kazimiero Draugijos centras iš Kauno praneša, kad sekantiems nariams pasiųstos knygos grįžo atgal:

1. Tamkus Kazimeras, 572 Market St., Newark, N. J.

2. Burba Pranas, 458 Main St., Edwardsville, Pa.

3. Medonis Petras, 526 Tammany Way, Homestead, Pa.

4. Varanauskas Petras, 4500 Honore St., Chicago, Ill.

5. Blaznutė Jėva, 63 Main St., Ashley, Pa.

6. Jakavičiutė Anielė, 233 E. Ave., Bayonne, N. J.

7. Šeštakauskienė Anelija, 2423 Alice Ave., Detroit, Mich.

Matyti čia yra pakeistas adresas ir savo laiku apie tai nieko nepranešta šv. Kazimiero Draugijai.

Šiuomi nuolankiai prašau, aukščiau nurodytų asmenų galimai greitesniu laiku man pranešt savo tikrus adresus, arba jeigu kas žinotų kur tie asmenys gyvena, maloniai prašyčiau suteikti man jų adresus. Už tai būčiau labai dėkingas.

Prie tos progos gal bus leista paprašyti gerb. Šv. Kazimiero Dr-jos narių visuomet kaip yra keičiamas adresas, nepamiršti pranešti savo naują adresą arba tiesiog šv. Kazimiero Draugijai, Rotušės Aikštė 6, Kaunas, Lithuania, arba šv. Kazimiero draugijos įgaliotiniu Amerikoje. Tuomet visi nariai būtų patenkinti gaudami knygas, o Draugija išvengtų bereikalingų išlaidų.

Maloniai prašyčiau visais šv. Kazimiero Draugijos reikalais ar naujai norint įsirašyti į šv. Kazimiero Draugijos narius kreiptis šiuo adresu: Rev. S. Stonis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Kun. S. Stonis,
Šv. Kazimiero Draugijos Įgaliotinis Amerikoje

RYTINIŲ VALSTYBIŲ SEIMELIS

1930 m. liepos 4 d. Rytinių Valstybių lietuviai katalikai turės susivažiavimą, šv. Jurgio parap. salėje, 207 York St., Brooklyn, N. Y. Prasidės 10 val. ryto.

Visos katalikiškos draugijos, kuopos, taipgi parapijos malonės rengtis prie to seimelio. Rinkite atstovus ir svarstykite įnešimus, būsimam seimeliui.

Draugijos nepamirškite parašyti siunčiamiems atstovams mandatus. Kiekviena kuopa turi teisę siųsti po 1 atstovą nuo kiekvienų 25 narių ir parapijos po 3 atstovus.

Fed. Apsk. Valdyba

OFIGIALĖ L. VYČIŲ EKSKURSIJA LIETUVON

Didelė, trukšminga Vyčių ekskursija išplauks iš New Yorko liepos 5, 1930, Skandinavų Linija, laivu "Frederik VIII" (per Copenhagen) į Klaipėdą. Ši trečia Vyčių ekskursija bus viena iš didžiausių ekskursijų paminėti Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 metų mirties sukaktuves. Kas važiavo su Vyčių ekskursija, nepamiršo linksmaus jaunimo žavėjančių lietuviškų dainelių, gražių vakarėlių, lietuviškų valcų, polkų ir visokiomis pramogomis patįs linksminosi ir kartu linksmino keleivius. Kelionė jūromis pasidaro neilga ir maloni. Ši Vyčių ekskursija žada būti tikrai paminėtina.

Norintieji važiuoti Lietuvon ir tinkamai paminėti Vytauto Didžiojo sukaktuves, kviečiami prisidėti prie šios didelės Vyčių Jaunimo Ekskursijos.

Laive vietos jau reikia užsisakyti. Dėl kainų ir tolimesnių žinių kreipkitės į lietuvius agentus.

Adelė Rubliauskaitė,
Lietuvos Vyčių Centro 1-ma Vice-Pirmininkė ir Vyčių Ekskursijos Komisijos Narė.

L. VYČIŲ DOMEI

L. Vyčių 18-tas seimas įvyks rugpiūčio 4, 5, 6 dd., Kenosha, Wis. Laikas yra labai patogus ir tinkamas seimuoti, ypač leisti atostogas.

Tat visi, kurie manote anksčiau paimti atostogas, kad nepamirštumėte Vyčių Seimo, dienų ir vietos.

Geriausia šią vasarą atostogoms proga — tai Vyčių Seimas. Kenosha yra gražus miestas, ant ežero kranto. Medžiais apsodintas, gražiais parkais papuoštas. Oras tyras. Apylinkėje daugybė mažesnių ežerų. Kitaip sakant, "Wisconsin the land of thousand lakes." O ypač tai gera proga rytinių valstijų delegatams atvykti į Vyčių seimą ir praleisti atostogas Wisconsine.

Vytis

10 DIDŽIULIŲ TOMŲ

(turinčių arti 5000 pusl.)

Nuošia kiekvieno lietuvio inteligento biblioteką, kuris skaitė "Židinį," didžiausią mėnesinį literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiš.kojo gyvenimo žurnalą, nuo pat jo leidimo pradžios. Bet "Židinys" darosi kaskart įdomesnis, ir tiesiog būtų nedovanotina, jeigu kuris inteligentas, vistiek kurios profesijos jis bebūtų ir kur begyventų, jo neprenumeruotų ir neskaitytų bent nuo 1930 metų pradžios.

"Židinio kaina Amerikoje: met. —$4.50, pusm.—$2.50; Lietuvoje: met. — 35 lt., pusm. — 20 lt.

Adresas: KAUNAS, Laisvės Alėja 3 nr. "ŽIDINYS."

ŠTAI GREITA PAGELBA NUO PILVO PAKRIKIMŲ

Yra pastebėtina kaip greitai Nuga-Tone pašalina nevirškinimą, atsirugimą, gasus pilve ar viduriuose, galvos skaudėjimą, kvaitulius, ir vėmimą, paeinančius delei naikinančių konstipacijos pasekmių. Nuga-Tone užveria savy geriausius žinomus vaistus išvalymui kuno nuo delei konstipacijos susirinkusių nešvarumų, priduoda naują spėką viduriams ir pagelbsti viduriams suvirškinti kas yra suvalgyta.

Jums priėmus Nuga-Tone tik per kelias dienas, pasireikš žymus pagerėjimas apetito, nesmagumai su pilvu ar viduriais išnyks, inkstų ar puslės įdegimas sustos, miegas pasidarys poilsingas ir atgaivinantis ir abelna sveikata pasidarys geresnė.

Jeigu jusų apetitas yra menkas, arba jei valgimas teikia nesmagumų, jus turite imti Nuga-Tone ir atsikratyti jusų keblumų priežasties. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų vaistų pardavinėtojų. Jeigu jusų pardavėjas neturi jų stake, paprašykit jį užsakyti jų del jus iš savo distaberio.

VAIKAI NEMYLĖS TĖVŲ

Jeigu jie nepasistengs išauklėti juos Dievo baimėje, išlavinti juos ir įdupti jiems ginklą prieš įvairius gyvenimo pavojus. Pavojingiausi žmonių priešai — girtybė, netikėjimas ir doros nutolimas. Ypačiai daug pavojų yra miestuose besimokinančiai jaunuomenei. *Geriausias besimokinančio jaunuomenės draugas ir vadas mokyklos suole yra jau dvidešimts metų leidžiamas katalikų moksleivių mėnesinis* žurnalas Ateitis, o sau palengvinsite sunkią auklėjimo naštą.

"Ateitis."

Tėvai ir motinos, nepagailėkite 10 lt. metams (5 lt. pusmečiui ir išrašykite tą žurnalą savo besimokantiems vaikams. Tuo suteiksite jiems džiaugsmą. "Ateitis" įdomi ir nemokslei viams.

Prenumeratos kaina: metams $2.00, pusmečiui $1.00; moksleiviams metams $1.00, pusmečiui 50c.

Adr. "Ateitis," Kaunas, Laisvės Al. 3.

XX FEDERACIJOS KONGRESAS

Šių metų Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos XX-tasai Kongresas įvyks rugpiūčio 19-20-21 dd. Šv. Trejybės lietuvių parapijos salėje, kampas Adams Street ir New York Avenue, Newark, New Jersey.

Visi A. L. R. K. Federacijos apskričiai, skyriai, į Federaciją priklausančios parapijos, draugijos bei kuopos, taipgi visi Federacijos prieteliai ir rėmėjai nuolankiai prašomi pradėti ruoštis taip svarbion lietuvių katalikų išeivijos organizacijos šventėn 20-tan Kongresan.

Am. L. R. K. Federacijos Sekretorijatas
160 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

GIMINĖS IR PAŽISTAMI

Jūsų giminės ir pažįstami Lietuvoj, beabejo, nori žinoti, ką veikia Amerikoj katalikės moterys. Atsiųskite 2 dol. ir 50c. "MOTERŲ DIRVAI" o ji per ištisus metus keliaus Lietuvon ir visą papasakos.

"MOTERŲ DIRVA" yra vienatinis Amerikos lietuvių katalikių moterų žurnalas, leidžiamas Moterų Sąjungos. Joje šale straipsnių aktualiais moterų klausimais, šale žinių iš viso pasaulio moterų gyvenimo, nuolatos eina šie skyriai: 1) Vaikų auklėjimas, 2) Sveikata, 3) Namų ūkis, 4) Mandagumas, 5) Literatūros skyrius ir kiti.

"MOTERŲ DIRVA" yra papuošta gražiais viršeliais ir vinjetėmis. Jos formatas (didis) yra toks, kad po metų galima pasidaryti daili knyga. Nelaukite ilgai. Siųskite pinigus tuojau ir "MOTERŲ DIRVA" pradės eiti Lietuvon.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"MOTERŲ DIRVA"
2322 W. 24 Street, Chicago, Ill.

LENKŲ BARBARŲ SIURPULINGI DARBAI PAVERGTOJE LIETUVOJE

Jau rašėme, kad gegužės 18 d. vakare Dmitraukos kaime, esančiame anapus administracijos linijos prie pat Varėnos miestelio, lenkų kareiviai užpuolė besilinksminantį lietuvių jaunimą ir pradėjo terorizuoti.

Lenkai besiteisindami pasauliui dėl šio barbariško įvykio vadina jį "menku incidentu." Žinoma tik lenkai taip gali teisintis. Tą menką incidentą" paduosime skaitytojams plačiau. Štai jis:

Lenkų vyresniajam puskarininkiui Vilkovskiui leidus, vietos kaimo jaunimos surengė savybės vakarėlį, kuriame dalyvavo apie 40 žmonių. Puskarininkio Vilkovskio į vakarėlį nepakvietė. Apie pusę 11 val. vakaro į patalpą, kur šoko jaunimas, įsibrovė minėtas puskarininkis, vieno lenkų kareivio lydimas, ir pareikalavo, kad jaunimas tučtuojau išsiskirstytų. Kareivis vienam vakarėlio dalyviui Kurkučiui Jokūbui kirto šautuvo buože. Kiti vyrai, tai matydami, puolė prie kareivio ir išvedė jį pro duris. Greitai po to, puskarininkis Vilkovskis atsivedė apie 25 kareivius, kurie pradėjo vakarėlio dalyvius žiauriai mušti šautuvų buožėmis. Puskarininkis Vilkovskis Kurkučiui durklu pervėrė kaklą. Kiti vakarėlio dalyviai, matydami grėsiantį pavojų, pradėjo bėgti. Lenkų kareiviai bėgančius lydėjo šautuvų ugnimi. Apelpusį Kurkutį kareivai išnešė iš buto į kiemą, kur Vilkovskis sužeistajam dar perdūrė durklu nugarą. Išbėgiojus vyrams, kareiviai nežmoniškai pradėjo daužyti šautuvų buožėmis buvusias vakarėly moteris ir mergaites. Durklu subadytą Kurkutį lenkų kareiviai nusitempė į postą. Čia sužeistasis atgavo sąmonę ir, jausdamas mirtį, prašė kareivių atkviesti tėvą, norėdamas su juo atsisveikinti. Tačiau kareiviai jokio dėmesio į prašymą nekreipė ir net išvarė buožėmis atėjusias prie posto moteris, kurios norėjo perrišti jam žaizdas. Sunkiai sužeisto Kurkučio brolis Juozas mėgino per kaminą išlįsti ant stogo ir pasislėpti, bet lenkų kareivių buvo pastebėtas ir, apšaudytas šautuvų ugnimi ir sužeistas dviem šūviais į kojas, nukrito žemėn. Po to, Vilkovskis į vakarėlio būstą įmetė bombą, kuri išardė visą vidų. Egzekucija tęsėsi ligi 8 val. ryto. Charakteringas įsikarščiavusio puskarininko posakis, "kad jis esąs du lietuvių užmušęs ir be jų kraujo gyventi negalįs." Iš viso lenkai paleido apie 100 šūvių. Iš jų apie 15 perlėkė į Lietuvos pusę. Mušamų moterų ir vaikų riksmas, šaudymas, nežmoniški lenkų keiksmai buvo girdimi visoj apylinkėj. Gegužės 19 rytą į Dmitraukos kaimą atvyko kapitonas Boncler, kuris įsakė padaryti gyventojų tarpe suėmimą. Suimti Lapinskas Vladas, Kurkutis Petras ir Ganceras. Kiek vėliau suimtas ir sužeistas į abi kojas Kurkulis Aleksandras. Kapitono Bonclerio įsakymu vežamas į ligoninę, sunkiai sužeistas Jokūbas pakely mirė. Lenkai pradėjo griežtą kvotą. Yra žinių, kad kvota vedama provokacine kryptimi: norima užmaskuoti nežmoniška lenkų kareivių sauvaliavimą, suverčiant visą kaltę gyventojams. Lenkų kareiviai prikalbinėjami duoti parodymus, esą suimtas Ganceras yra aštuonis kartus šovęs į juos, kad neva jis organizavo ir prikalbinėjo žmones sukviesti apgaulingu būdu į vakarėlį lenkų kareivus, nuginkluoti Dmitraukos kaime stovinčią lenkų sargybą ir perduoti lietuviams (?).

Sąryšy su šiuo įvykiu, lenkai uždarė Varėnos tiltą, neleisdami gyventojams eiti dirbti laukų darbų anapus administracijos linijos.

Tokį tai barbariškų darbą lenkai vadina "menku incidentu."

Visa Lietuva protestuoja prieš lenkus ir prašo Tautų Sąjungos sudrausti lenkus ir apsaugoti mūsų nelaimingųjų brolių pavergtoje Lietuvoje gyvenančių, gyvybę.

Amerikiečiai lietuviai turėtų pakelti savo balsą prieš lenkus ir reikalauti ,kad didžiosios valstybės lenkus sudraustų ir pavergtuosius mūsų brolius paliuosuotų iš lenkų vergijos, grąžindami mūsų sostinę Vilnių.

KO ČIA JIEMS REIKIA?

Vilnius.—Šią vasarą kaip ir kitais metais, prie administracijos linijos atvyksta atostogų apie 2,000 lenkų skautų, kuriems jau rengiami butai.

DIDELIS SKIRTUMAS

VILNIUS. — Kaip žinome, prieš karą, Vilniaus miestas yra pasiskolinęs Anglijoj gana nemažą pinigų sumą, už kurią iki šiol priaugo daug procentų. Žinoma, paskolinta suma reikia grąžint, bet nelaimė — nėra pinigų. Tuo tarpu anglai prisispyrę reikalauja, o paskutiniu metu Anglijos parlamente konservatorių partijos atstovas Santhy oficijaliai paklausė užsienių reikalų mnisterį Hendersoną, kada galutinai bus išgauta 20,000,000 zlotų skola. Užgirdęs apie tai Vilniaus magistras mustebo, nes sulig jo išskaičiavimo, miestas skalnas vos 2,500,000 zlotų, o parlamente kalbama apie 20 milijonų.

Skirtumas, kaip matome, labai didelis. Kaip tos derybos baigsis nežinia, bet pasklydo gandų, kad paskolai likviduoti magistratas siųsiąs savo atstovus net Londonan. Tuo klausimu iki šiol labai dažnai važinėjo mūsų miesto tėvai Varšuvon.

Kada miestas išsikrapštys iš tos ir kitų paskolų, vienas Dievas težino.

PRANEŠIMAS

Prof. A. Židanavičius praneša kad permainė savo gyvenimo vietą nuo 149 Boston St., po nauju antrašu 759 Columbia Rd., Dorchester. Kas turite kokius nors reikalus prašome kreiptis nauju antrašu.

PER KELIOLIKĘ PASTARŲJŲ METŲ SUDEGĖJO 400 TROBESIŲ

"Kurjer Wilenski" praneša, kad per praėjusį mėnesį Vilniaus vaivadijoj sudegė apie 400 trobesių 3 milijonų zlotų sumai. Apie 50 proc. sudegusių trobesių buvo padegta. Palengvinti kovai su šiais masiškais padegimais, pasiūlyta 500 zlotų premija tiems asmenims, kurie suteiks informacijų padegėjams susekti.

SMŪGIS "BALTŲJŲ VERGIŲ" PREKYBAI

Argentinos policijai pagaliau pavyko susekti didžiausią pasauly moterų pirklių organizaciją. Organizacijos priešaky stovėjo kaž koks Samuelis Korn; narių joje buvo apie 400 žmonių.

Pirkliai importuodavo į Argentiną savo "prekes" iš įvairų pasaulio kraštų. Daugiausia jaunų mergaičių atgabenta iš Lenkijos ir Rusijos. Paaiškėjo, kad tie niekšai varė savo darbą jau apie 10 metų, prisidengę labdaringos sąjungos vardu. Per tą laiką iš Rytų Europos į Argentiną kasmet buvo atgabenama po 200 mergaičių. Organizacija veikė komerciškais pagrindais. Kiekviena patekusi į jų pinkles auka buvo registruojama.

VIETINĖS ŽINIOS

PARAPIJOS METINIS IŠVAŽIAVIMAS

Tuojau po Šv. Valandai, penktadienio vakare, įvyko susirinkimas parapijos pikniko reikale. Iš komisijų raportų pasirodė, kad pikniko bilietai plačiai yra skleidžiami. Ir agitacija už juos varoma. Paskirtos dvi aukso dovanos prie vartų "door prize" palengvinimui bilietų išleidimą. Dovanos yra $20.00 ir $10.00 auksu. Kas nors tuodu nemažu aukso gabalu birželio 22 d., Munchback's Parke, Roslindale, laimės.

Prie to bus dar visokių daiktų-daiktelių pačiame darže. Prašyta, kad žmonės aukotų gražių daiktų ir dirbtų prie jų išdalinimų. Buvo daug pažadų ir gražaus ūpo.

Išrinkta daug gerų darbininkų-kių. Sekančiame susirinkime darbininkų paskirstymas bus dapildytas. Tam tikslui ir bilietų sugrąžinimui susirinkimas nutarta turėti birželio 20 d., tuojau po šv. Valandai.

Raporteris

SMULKIOS ŽINUTĖS

Birželio 15 r. 7:30 vakare įvyks katekizacijos aukščiausio kurso mokslo užbaigtuvių iškilmės. Pamokslą pasakys kun. Kneižis. Seks palaiminimas ir dalinimas diplomų.

• • •

Birželio 10 d. 7:30 val. vakare bus šv. Teresės pamaldos ir relikvijos sveikinimas.

• • •

Birželio 12 d., 7:30 val. vakare, bus Sodalicijos pamaldos. Rodos, kad prieš vakacijas šios Sodalicijos pamaldos bus paskutinės.

• • •

Ponas Plevokas aukoja parapijos piknikui reikalingą duoną ir frankforts duonukes. Joana Tvelegienė aukavo paveikslą; Vincenta Savickienė aukavo staltiesę. Metinis parapijos piknikas tai geriausia biznieriams proga pasigarsinti.

• • •

Nepamirškite pakviesti kunigą pas savo ligonius pirm birželio 15 d. Tuomet baigsis velykinė. Žiūrėkime savo ligonius. Aprūpinkime juos ir dvasiškai.

• • •

Iš Naujos Anglijos ketino daug važiuoti bus'ais Niagara Falls, N. Y. į S. L. R. K. A. seimą. Kodėl viskas aptilo? Ar nenuvažiuos jie tik į Šarkio faitus?

• • •

Metų bertainiai pasninkai įpuola šį trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį.

• • •

Ketvirtadieny 4:15 po pietų bus Marijos Vaikelių Draugijos pamaldos.

• • •

Penktadieny 4:15 P. M. yra parapijos vaikų-mergaičių klausoma pirma išpažintis.

• • •

Šeštadieny 9 val. ryte įvyksta su mišiomis vaikų-mergaičių iškilmingas pirmą kartą priėmimas šv. Komunijos.Tebūnie vaikeliai šventi.

• • •

Sekmadieny, birželio 15 d., šventė Trejybės Švenčiausios. Toje dienoje baigiasi Velykinė. Verta yra tai visiems katalikams atsiminti.

Nariai eis "in corpore" prie Dievo Stalo.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

"Darbininke" No. 37 vietinėse žiniose tilpo žinutė antgalviu "Moterims Neišsimeluosi" su parašu "Rap." Man, žemiau pasirašiusiam, teko nugirsti užmetimų, buk aš esu tos žinutės autorius, nes aš buvau pasižadėjęs parašyti apie rengiamą veikalą "Moterims Neišsimeluosi." Bet su ta žinute aš nieko bendro neturėjau. Tiesa, aš buvau parašęs "Darb." žinutę kas link rengiamo veikalo, bet ji "Darbininke" netilpo, o tilpo čia minėta. Kas tą žinutę parašė, tai tik težino pati "Darbininko" redakcija.

A. P. Neviera,
L. V. 17 kp, pirmininkas.

EXTRA! EXTRA!

PUIKUS PIKNIKAS

Rengia Lietuvių Ūkėsų Gedimino Draugija, Birželio-June 17, 1930, Oakland Grove, E. Dedham, Mass. Piknikas prasidės 11 val. ryto ir trauksis iki vėlumos.

Šis piknikas bus vienas iš puikiausių. Jame turėsime daug žaislų, skanių valgių ir gėrimų. Bus puiki orkestra, kuri grajys lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Todėl prašome visuomenę koskaitlingiausiai atsilankyti.

Gal jau visiems yra žinoma, kad parkas labai didelis ir yra daug vietos. Taip pat turime priminti, kad D. L. K. Gedimino Dr-ja yra geriausia iš visų kitų draugijų Bostone ir apylinkėje. Pašalpos sergantiems moka po $6.00 savaitėje, o pasimirus draugija išmoka po $150.00 pomirtinės. Šios draugijos nariai yra liuosi nuo visokių trukdymų, tad bus gera proga neprigulintiems prisirašyti už pusę įstojimo (ant parko).

Tad gerbiamoji lietuvių visuomenė, esate maloniai prašomi seni ir jauni koskaitlingiausia atsilankyti, o mes tikimės kad atsilankę būsite užganėdinti. Įžangos į pikniką nebus.

Širdingai kviečiame visus dalyvauti.

Pikniko Rengėjai

Kelrodis: Važiuoti Elevatoriu iki Forest Hills, iš ten Washington Grove St. karu važiuoti iki Grove St. Ten bus žmogus, kuris nurodys pikniko vietą.

PASARGA: Jeigu lytų, pikniko nebus.

VALDYBAS IŠVAŽIAVO LIETUVON

Sekmadieny, birželio 8 d. išvažiavo atstogų Lietuvon p. Valeckas, biznierius, gyv. 75 "G" St. Bizni vesti paliko savo žmoną ir sūnų.

Rap.

SUDEGĖ L ST. TILTAS

Birželio 6 d. po pietų sudegė taip vadinamas L Street tiltas So. Bostone.

Be to gaisras padarė daug žalos subamarinų tunely, Edison kompanijos. Iš priežasties gaisro daug įstaigų neteko elektros šviesų ir jėgos.

Nuostoliai siekia milijoną dolerių.

Sako, kad pastatyti naują tiltą užims apie šešis mėnesius.

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA

Pirmininkė — Teklė Ašmenskienė, 63 G St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — F. Zaleckienė, 448 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaurienė, 443 E. 7-th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Raštininkė—Marijona Markoniutė, 664 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė, 105 West 6-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė, 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas, 24 Thomas Park So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas—Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Kazys Rusteika, 448 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Guzevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kališius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Petras Geležinis, 14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai būna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALP. DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Žioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3562-R.
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrauskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Glineckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andriejus Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-ra val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markeliunas, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas—Vincas Paplauskas, 116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 256 E. Nnth St., So. Boston, Mass.
Kasierius — F. Grendelis, 237 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, po num. 492 E. Seventh St., parapijos salėj, 7th St., South Boston, Mass.

L. R. K. SALDŽIAUSIOS ŠIRD V. J. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas, 451 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudžiūnas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamoliunas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — D. Lingevičius, 62 Adams St., Dorchester, Mass.
Kasierius — P. Kleponis, 266 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — J. Leščinskas, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj, Fifth St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KESTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI 1930 M.

Pirmininkas — Antanas Macajunas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — Povilas Šireika, 554 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Adolfas Navickas, 274 Bolton St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — Juozapas Vinkevičius, 490 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Kasierius — Andrius Zalieckas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Mikalauskas, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija D. L. K. Kestučio laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainėj kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass., 1-mą valandą po pietų. Ateidami atsiveskite dvejus naujus narius su savim prie draugijos priskyrti.

PARSIDUODA

SO. BOSTONE po num. 22—24 Newman St., 6 šeimynų namas, yra didelis yardas, arti byčių ir karų. Gera vieta. Įeigų $78.00 į mėnesį. Savininkas apleidžia miestą. Kaina $6,500. Savininkas ant pirmų lubų gyvena. (B.-17)

IŠRENDAVOJIMUI KAMBARIAI

Mes užlaikome kambarius, vaikinams arba pavieniams. Gražiausioj vietoje So. Boston'e arti prie byčių ir visų patogumų. Galima išrendavoti už labai prieinamą kainą. Kainos yra nustatytos sulig kambario didumo. Dėl platesnių informacijų klauskite pas **E. Plevovkienę, 943 E. Broadway, South Bostone.**

$2,000 INEIGŲ Į METUS

3 šeimynų namas. Bevelk naujas ir 2 karų garadžius. Graži vieta. 8 View South Ave., Jamaica Plain. Tel. Jam. 1798-J. (B13)

Prof. A. Židanavičius
MUZIKOS MOKYKLA
SMUIKA-PIANAS
Lekcijos duodamos privačiai kaip mažiems taip ir suaugusiems sulig programo Muzikos Konservatorijų. Pamokos aiškinamos lietuvių kalboje.
759 Columbia Rd., Dorchester
Tel. Columbia 0176

DIDELIS PIKNIKAS
NORWOODO
ŠVENTO JURGIO PARAPIJOS
ĮVYKS SEKMADIENY
Birželio-June 15tą d. 1930
KLIMAVIČIAUS FARMOJ
SUMNER STREET **NORWOOD, MASS.**
Ten pat kur ir pereitę metą buvo.

Visus kviečiame koskaitlingiausia atsilankyti į šį parapijos milžinišką išvažiavimą. Bus visokių įvairenybių. Užtikrinam kad atėję praleisite laiką linksma. Atsilankiusieji nesigailėsite.

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ TAUTINĖS ŠVENTĖS REIKALE ĮVYKO VARGONININKŲ SUSIRINKIMAS

Baigus bažnytinį jubiliejų iš priežasties sukatkuvių Šv. Tėvo Pijaus XI 50 metų kunigavimo, Bostono ir visos Mass. valstijos lietuviams lieka apvaikščioti dar du dideli jubiliejai, būtent: 500 m. sukaktuvių nuo Vytauto mirties ir 300 m. sukaktuvių nuo įsikūrimo Mass. valstijos.

Ir vieno ir antro jubilejaus iškilmėms šis tas daryta. Kolonijos lokalius apvaikščiojimus jau kai kurios darė. Kitos dar darys.

Lietuvių R. K. Federacijos N. A. apskrity kilo mintis, kad Naujos Anglijos lietuviai, kaip Chicago's ir New Yorko turėtų vieną bendrą apvaikščiojimą Bostone. Tikslui suorganizuoti tokį apvaikščiojimą turėta trys Federacijos susirinkimai. Nutarta dieną, paminėjimo vietą, programą.

Dabar bendro apvaikščiojimo dalykai tvarkosi. Bostono mayoras prašomas leisti viešame parke laikyti šv. mišias, 10 val. ryte rugs. 1 d. 1930. Vakare gi visos apylinkės chorai duos programą. Tam tikslui chorų vadai laiko susirinkimus.

Vienas tokių apylinkės vargoninkų susirinkimų įvyko birželio 5 d. 2 val. po pietų, šv. Petro pobažnytinėje salėje, So. Bostone.

Susirinkimą atidarė vargonininkas M. Karbauskas prakalbėle, paaiškindamas, kad rašęs visiems apylinkės vargonininkams kviesdamas susirinkti, kad suorganizavus Bostone "Dainos Šventę" pamėjimui Vytauto mirties sukaktuvių. Pakvietė pakalbėti kun. Virmauskį. Jis aiškino, kad Federacija jį įgaliojo surengti didžiausiai miniai pamaldas, viešame parke, rugsėjo 1 d. ryte; jis ir ruošias tokias pamaldas. Į pamaldas minios galėsią numaršuoti parodoje nuo lietuvių bažnyčios. Ir tas pamaldas su geru pamokslu galima esą pašvęsti Bostono ir apylinkės jubiliejaus paminėjimui. Po pietų ar vakare gi esą galima laikyti Dainos Šventę Vytauto pagerbimui.

Vargonininkas E. Šlapelis iš Nashua, N. H. ir Jurgios Šokelis iš Lowell'io vargonininkas pareiškė reikalą turėti dirigentą, kuris laiks nuo laiko pamokytų chorus kolonijose. Ponas Sokas, Brocktono vargonininkas ir panelė Pinutė Lawrenco vargonininkė pritarė ir sakė, kad ir jie pirengs chorus ir bendrai ir pavieniai sudainuoti "Dainos Šventės" programoje.

Kitas vargonininkų susivažiavimas nutarta birželio 19 dieną 2 val. po pietų, toje pačioje šv. Petro pobažnytinėje salėje. Tuomet tikimasi, kad net ir iš tolimo Atholio ir Westfieldo muzikai pribus. Gal bus daugiau ir dvasios vadų.

Reporteris

DARBININKŲ PRIEŠSEIMINIS SUVAŽIAVIMAS

LDS. Naujos Anglijos priešseiminis suvažiavimas įvyks sekmadieny, liepos 6 d. š. m., 1 val. po pietų, bažnytinėje svetainėje, 119 Temple St., Nashua, N. H. Šis suvažiavimas bus priešseiminis. Pageidaujama, kad visos šio apskričio kuopos išrinktų atstovus ir jiems įduotų naudingų sumanymų organizacijos labui.

Kviečiame ir tas kuopas, kurios ligšiol dėl kokių nors priežasčių nėra prisidėjusios prie apskričio išrinkti atstovus į suvažiavimą.

Jeigu kurios kuopos dėl labai svarbių priežasčių atstovų negalėtų prisiųsti, tai nors savo sumanymus ir pageidavimus prisiųskite raštu.

Tikimės, kad visos kuopos mūsų pakvietimą ir pageidavimą nuoširdžiai priims ir suvažiavime dalyvaus.

V. Paulauskas, pirm.
263 Fayette St.,
Lowell, Mass.

K. J. Medzeika rašt.
7 South Street,
Nashua, N. H.

ĮVAIRENYBĖS

NUNUODINIMAI

Žinomas anglų toksikologas Wilco šiomis dienomis padarė pranešimą apie nunuodinimus seniau ir dabar. Savo pranešime mokslininkas pažymėjo, kad nuodus žmonės žinojo jau žiloj senovėj ir jais naudojosi tiek karo metu, tiek šiaip savo priešininkams žudyti. Prieš 4500 metų Mesopotamijoj buvo garbinama deivė Gula, kuri buvo laikoma nuodų valdove. O iš likusių parašų galima patirti, Babilonijoj ir Egipte nuodai buvo vartojami ne tik kaip žudomoji priemonė, bet ir kaip vaistai. Homeras, Horacijus ir Ovidijus pasakoja apie apnuodintas strėlas, kuriomis šaudę į priešus kovų metu. Nuodai, kuriais buvo tepamos strėlos, buvo imami iš gyvačių. Kaip žinia, didžiausias graikų filosofas Sokratas buvo nužudytas priverčiant jį išgerti taurę nuodų. Romos imperatorių laikais nuodinimas buvo labai paplitusi priemonė, atsikratyt nemėgiamų draugų ir konkurentų. Neronas ir jo motina Agripina buvo tikri nuodinimo specialistai. Renesanso laikais Italija virto klasišku nuodinimo kraštu. Tais laikais buvo įėję madon durklai ir žiedai, kuriuose buvo galima laikyti nuodus ir juos pavartoti, pirmai gerai progai pasitaikius. Taip pat buvo naudojamasi taurėmis iš rinocerozo ragų, kurios turėjo ypatybę keisti savo spalvą, jei įpiltas vynas buvo su nuodais. Tai buvo gera apsaugos priemonė, nes dažniausiai nuodydavo duodamą gerti vyną.

"Tr."

DĖL KO MATOM MĖNULIO TIK VIENĄ PUSĘ

Mėnulio matom visą laiką tik vieną pusę dėl to, kad jo apsisukimo laikas apie savo ašį yra lygiai tokio pat didumo, kaip kad mėnulis apsisuka apie žemę. Toks laiko nuostabus sutapimas nėra atsitiktinas, bet lengvai paaiškinamas. Seniau mėnulis sukosi daug greičiau ir tada nuo žemės buvo matomas visas mėnulis. Bet kadangi mėnulio paviršius, kaip ir kitų planetų, kadaise buvo skystas, tai dėl žemės traukiamosios jėgos skystam mėnulio paviršiuj kildavo bangos, kurios kliudė ir mažino mėnulio sukimąsi apie ašį, kol galų gale nesulygino su apsisukimo apie žemę laiku. Mėnulis daro įtakos ir žemei: jo traukiamoji jėga sukelia potvynius ir atoslūgius vandenynuose, kas taip pat, kad ir labai pamažu, kliudo žemei suktis apie savo ašį. Ir žemė tolimoj ateity suksis apie savo ašį tik kartą per metus. Dienos pamažu eina ilgyn.

"Trimitas"

LIŪTAI PIETŲ PRANCŪZIJOJ

Per šio pavasario potvynius pietų Prancūzijoj iš tulo miesto žvėryno išsilaužė ir pabėgo keliolika liūtų. Žvėryno savininkas, manydamas, kad liūtai potvynio metu žuvo, nedarė jokių žygių jiems surasti. Bet paskutiniu laiku paaiškėjo, kad keletas pabėgusių iš nelaisvės tyrų karalių išsigelbėjo ir dar laisvai gyvena Gaskonijos provincijos miškuose, užpuldinėdami ir grobdami artimųjų sodybų gyvulius. Naktimis vienur kitur girdėti baisus liūtų baubimas, panašiai kaip Afrikos savannose.

Sugaudyti pabėgusius liūtus išvyko didelė medžiotojų ekspedicija, kurioj dalyvauja keli medžiotojai, medžioję liūtus Afrikos tyruose. Tai bus pirma istoriška liūtų medžioklė Europoje.

"M. R."

[illegible]

Nedūžtamas stiklas technikoje naujiena. Vokietijoj yra fabrikas, kur gaminamas stiprus, nedūžtamas stiklas, iš kurio daroma visoki indai ir įrankiai. Pernai vienoj to abriko laboratorijoj pavyko surasti dar stipresnį stiklą. Šis stiklas ne tik nedūžta trankomas ir nesprogsta keičiant nuo nuliaus iki 160 laipsnių temperatūrą, bet yra labai stiprus ir gali pavaduoti geležį. Tokio stiklo išradimas gali turėti didelės reikšmės pramonėje.

"P."

Juokeliai

GERA PROGA

Teisėjas:—Pakartokite žodžius, kuriais kaltinamoji Tamstą iškeikė!

Liūdininkė nedrįsta.

— Leiskite man juos pakartoti, pone teisėjau! — atsiliepia kaltinamoji. "M. R."

— Kada jūs pažinote savo žmoną?

— Tuojau po vestuvių, kai ji kas mėnesį pradėjo reikalauti naujų suknelių. "M. R."

ĖJO PRO TARPĄ

Gerokai įkaušęs vyras gatve eidamas susidūrė su praeiviu, kurs rūsčiai riktelėjo:

— Ar tamsta aklas, kad žmonių nematai?!

— Atbulai! — Linksmai atsako įkaušęs vyras.—Aš jus matau dvigubai.

— Tai ko lipote?

— Aš norėjau išeiti pro jūsų tarpą. "M. L."

PAGRĄSINO

Miestelėnas, griežtas vegetarionas, jau dešimtį metų neragavęs mėsiškų valgių, atvyko į sodžių paviešėti. Bevaikščiojantį po laukus jį užpuola didelis piktas bulius. Miesto ponas vos spėja nuo įnirtusio buliaus pasprukti.

Peršokęs per tvorą, jis metė į bulių neapykantos pilną žvilgsnį ir sušuko; — Na, tu velne raguotas, paluk! Būsiu aš tau daugiau vegetarionas! "M. R."

Jaunimas Stato Gyvą Paminklą Vytautui Didžiajam užsiprenumeruodamas

"PAVASARĮ"

"Pavasaris" jaunuolį-lietuvį išauklės doru, kilniu, energingu, sąžiningu, narsiu, ištvermingu.

Vytautas Didysai pats tokiu buvo ir tokiais nori matyti visus ateities lietuvius.

"Pavasaris" tekainuoja 5 lit.

Kaunas, p. d. 88

LDS. Kuopų Susirinkimai

WESTVILLE, ILL.

LDS. 75 kp. mėnesiniai susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, sekmadieny, po 15 d., Šv. Petro ir Povilo bažnytinėje svetainėje.

Valdyba

PROVIDENCE, R. I.

L. D. S. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, birželio 15 d., tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautų ir užsimokėtų duoklės. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

LAWRENCE, MASS.

LDS. 70 kp. susirinkimas įvyks birželio 15, tuoj po dvyliktai val. Taigi kviečiame visus narius atsilankyti į šį susirinkimą ir užsimokėti mėnesines. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti. Nariai, kurie dar neturite mokesčių knygučių tai gausite susirinkime.

Valdyba

ATHOL, MASS.

LDS. 4 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 15-tą dieną, tuoj po mišparų, šv. Pranciškaus parapijos salėj. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi atsiveskite savo draugus-ges prirašyti prie šios kilnios organizacijos.

Kviečia **Valdyba**

CLEVELAND, OHIO

Birželio 11 d., 8-tą val. vakare, Lietuvių Salėj įvyks LDS. 51 kp. mėnesinis susirinkimas. Gerbiami nariai prašomi susirinkti. **Rašt.**

DETROIT, MICH.

L. D. S. 72 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, birž. 15 d., tuoj po pamaldų, Šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į ši susirinkimą del apsvarstymo išimtinai svarbaus reikalo.

Valdyba

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, birželio 15 d. š. m. Svarbu, kad į ši susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos. Nepamirškite užsimokėti duoklės.

IŠRENDAVOJIMUI KAMBARIAI

"Darbininko" name 5 arba 7 gražūs dideli ir šviesūs kambariai. Yra elektra, gasas, maudynės, skalbynės, duodama šiluma ir janitorius patarnauja. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į "Darbininko" Administraciją.

Šiandien inteligentų tarpe yra tik viena nuomonė

"ŽIDINYS"

Prof. Dr. V. Mykolaičio-Putino redaguojamas literaturos, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo iliustruotas mėnesinis žurnalas yra didžiausias, rimčiausias, įdomiausias ir kiekvienam prasilavinusiam žmogui tinkamiausias lietuvių žurnalas. Todėl visi paskubėkite užsisakyti "Židinį."

"Židinio" kaina Lietuvoje: met. 35 l., pusm. 20 lt.; Amerikoje metams $4.50, pusmečiui $2.50.

Adr.: "Židinys," Kaunas, Laisvės Al. 3.

Amerika ne Lietuva; jos kiekviena turi ypatingų savybių, kurias pasilaikys visados.

Tik tas yra Amerikoj gyvenąs geras lietuvis, kuris gerai žino Lietuvos gyvenimą. Kas nori tokiu buti, turi skaityti Lietuvos Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį

"Mūsų Laikraštį"

Jį reikia užsisakyti sau Amerikoj ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

"Mūsų Laikraštis" metams kaštuoja ketur litai, pusei metų — du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsieny (taigi ir Amerikoj) — trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

Skaitykite ir platinkite mėnesinį mokslo, blaivybės ir sveikatos laikraštį

"SARGYBĄ"

"SARGYBĄ" skaitydamas rasi šiuos skyrius: 1) Mokslo populiarizacijos ir visuomenės klausimų, 2) blaivybės, 3) ukio, 4) sveikatos, 5) gydytojo patarimų, 6) advokato patarimų, 7) apžvalga (politikos, visuomenės kultūros ir ekonomijos gyvenimo), 8) priešalkolinis judėjimas (Lietuvoje ir užsienyje), 9) Knygų pasaulis ir 10) Įvairenybės.

"SARGYBOJE" rašo: vysk. M. Reinys, prof. P. Kuraitis, Vydūnas, kan. Tumas, prof. Kemėšis, dr. M. Pačkauskaitė, dr. A. Gylys, dr. jur. Raulinaitis, agr. Valatka, dr. K. Pakštas, dr. D. Juška ir kiti.

1930 m. "SARGYBA" kaštuoja metams tik 6 litai, pusei metų 3 litai. Užsienyje 12 litų metams, pusei metų 6 litai.

Metiniai skaitytojai gauna priedų "Laimės Kalendorių" ir loterijos bilietą.

Skaitytojų skaičiui padidėjus iki 10,000 loterija bus plečiama. Ji prisirinkus 20,000 skaitytojų, loterija bus padidinta tris kartus.

Skubėkit užsisakyti "Sargybą," kad nepritruktų pirmųjų numerių.

Adresas: Kaunas, Liaudies namai, "SARGYBOS" adm.

Tel. So. Boston 0822

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER

(KASPARAVIČIUS

511 E. Broadway, So. Boston

Ofiso Valandos:

Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taipgi seredomis nuo 12-tos dieną uždarytas.

Taipgi nuimu ir X-ray

Tel. So. Boston 2660

LIETUVIS DANTISTAS

A. L. KAPOČIUS

251 Broadway, South Boston

("Kelelvio" name)

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 vak.. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Lietuvis Dantistas

DR. S. A. GALVARISKI

(GALINAUSKAS)

414 Broadway, So. Boston

Tel. So. Boston 2300

Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po piet ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą

Tel. Porter 3789

JOHN REPSHIS, M. D.

(REPŠYS)

Lietuvis Gydytojas

Ofiso Valandos: 2—4 ir 7—8

881 Mass. Ave., arti Central Sq. Cambridge, Mass.

DR. GRADY SPECIALISTAS

Pabaigęs N. Y. university medikališką kolegiją; buvęs gydytoju Ft. Hamilton Ligoninėj, N. Y.; chirurgas į Out-Patient Staff Lowellio ligoninėn. Daktaras Miesto Dispensary; laikytas prie St. John's Ligoninės; Medicininis apsaugotojas dėl Metropolitan Life Ins.; Lowell YMCA. Gym.; A. O. Foresters of America. Valandos: Antr., Ketv., Šeštad. 10 iki 12 ryte, 2—5, 7—8 vak., Sekmadieny 10 iki 12. 327 Tremont St. *Patarimas dykai.*

LIETUVIS GRABORIUS

VLADAS P. MIKŠA

49 Church St., Lowell, Mass.

Telephone 5786.

Laidotuves aprupinu gerai ir nebrangiai. Patarnauju dėl krikštynų, vestuvių ir šiaip visokiems reikalams.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

D. A. ZALETSKAS

Graborius ir Balsamuotojas

377 ir 448 Cambridge Street Cambridge, Mass.

Telephone University 8881-W

"ŽVAIGŽDUTĖ"

Mėnesinis vaikų paveiksluotas

Eina septinti metai kas mėnuo 32 pusl. didumo.

Tėvai, auklėtojai, šeimininkai!

Jūs trokštate savo vaikams laimės. Tai pradėkite jiems tą laimę kurti jau nuo mažų dienų. Pats pirmas tam darbas — tai įpratinti vaikas dar mažose dienose pamylėti visa, kas gera ir gražu. Tai yra visai nesunku ir nebrangu. Štai "Žvaigždutė" leidžiama vaikams šviesti, dorinti ir lavinti. Būk tikrai vaikams geras ir padaryk jiems šiemet gražią dovanėlę: užsakyk jiems "Žvaigždutę," kuri kas mėnuo jiems duos įdomių skaitymėlių, įvairių žinių, mįslių, galvosukių. Bus ir Tau malonu, kai vaikas skaitys ir džiaugsis.

Tik paabndyk — mūsų nerūgosi. Juk visai maža kaštuoja — vos 4 lit. metams.

laikraštis.

Kaina Angelo Sargo Vaikų Sąjungos nariams 3 lit., o visiems kitiems 4 lit. metams. Užsienyje 8 litai metams 4 litai pusei metų.

Priedų duodama loterijos biletas.

Adresas: **"Žvaigždutės" Administracija, Kaunas, Liaudies Namai.**

BRANGŪS TAUTIEČIAI

Kas ugdytų Jumyse Brolial-Užjurėiai meilę ir prisirišimą prie gimtosios šalelės Lietuvos? Kas nuolat palaikytų patriotizmą ir kurstytų katalikiškojo idealizmo ugnį?..

— Tai dar prieš Didįjį Karą plačiai žinomas ir visų mylimas, didelis, paveiksluotas, gražus savaitraštis "Šaltinis." Jis nori tarnauti visai katalikiškajai visuomenei.

"Saltinis" eina Marijampolėje (Lietuvoj) kas savaitė 20 didelių puslapių, ir kaštuoja metams Lietuvoje tik 8 litus, o Amerikoje 2 dolerius.

"Šaltinis" nori tapti dvasiniu tiltu, kuris jungtų visos Lietuvos sunus su savo tautiečiais Amerikoje.

Jei dar neesi susipažinęs su "Šaltiniu," parašyk laišką šiuo adresu: "Šaltinis" Marijampolė, Lithuania, — gausi vieną n-rį susipažinimui nemokamai. O susipažinęs daugiau su juo niekuomet nesiskirsi.

Su pagarba.

"Šaltinio" Administracija

Ką tik išėjo iš spaudos!

Nauja Knyga

Artisto

STASIO PILKOS

"JAUNA KURYBA"

su paveikslais

Daug rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklemacijų.

Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knygutę.

Kaina tik 25c.

Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.

"DARBININKAS"

336 B'way, So. Boston, Mass.

GREEN BEAUTY SHOPPE

Pagražinimo Įstaiga

Garbiniuoju plaukus šešiems mėnesiams (Permanent Wave) ant vėliausiai išrastos mašinos Thermique. Taipgi atliekame ir kitus pagražinimo, garbiniavimo dalykus.

Savininkė M. C. Masteikienė,

673½ N. Main St., Montello, Mass.

Tel. Brockton 1532

GERAS LAIKRAŠTIS TIKRIAUSIAI GALI PAGELBĖTI DARBININKUI SURASTI KELIUS IR BŪDUS VADUOTIS IŠ VARGŲ IR NELAIMIŲ

"DARBININKAS"

yra

TINKAMIAUSIAS LAIKRAŠTIS DARBININKAMS

"DARBININKO" KAINA:

Amerikoje metams	$4.50
Pusei metų	$2.25
Lietuvoje metams	$5.50
Pusei metų	$2.75

"DARBININKAS"

EINA DU KARTU SAVAITĖJE.

GALIMA UŽSIRAŠYTI TIK SAVAITINĮ

Kaina:

Amerikoje metams	$2.50
Lietuvoje metams	$3.00

Vajaus metu užsirašantiems duodame brangių dovanų.

Reikalauk pasižiūrėjimui.

"DARBININKO" SPAUSTUVĖJĖ

ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

Reikale Kreipkitės Pas

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 0620

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA VARDU

XXIX-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Parašė KUN. PROF. PR. BUČIS, M. I. C.

Labai įdomi knyga. Aprašymas žymiausių nuotikių Kunigo Prof. P. Bučio, M. I. C. kelionės į Australiją. Kaina minkštais viršeliais $1.50. Kietais viršeliais $1.00 Užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA

366 West Broadway, South Boston, Mass.